

partettjének hang...
a: Magyar vig...
mann: Részletek...
k" c. operettből...
ek. Kiszlei: Fe...
gő. Kalmár Ti...
gő. Jakob Terka...
ow-fox.

időjárásjelentés.
or: A piktor a...
asa Koncez Sán...
időjárásjelentés
aság irodalmi dél

Zenekar hangver...
parcsarnok előtti...
remüködik Orosz...
ház operaének...
Szláv induló...
Massenet: Sce...
ozart: Figaró há...
Norvég művésza...
III. Leonora-

enekkar hang...
rsenyeredmények...
dása „1925” és...
Pontos időjel...
hírek, majd ei-

r Adolf: Az ud...
rája.

hangv.
nczene.

Tánczene.

Gramofon-táne

ofon. 20.15: Nép

Népszerű hang.

ngverseny. 20.30:

marazene 23.30:

es hangv.

tató zene. 22.40:

ai zene.

ünni leadó öt-

ünnepegei.

rontján...

ZOLTÁN

étü, igaz zsidó ér-

gyűjteménye.

iralom a siralom fa-

ó, hogy szeressék,

getio. Herzi Tiva-

Kisener. Életek,

minden numerus

dijája Találkozásom

stb.

és portó

könyvosztályban

etéssel

LEVELEZŐ-KÖNY-

LÓ perfect magyar-

net és mérlegképes,

efelelő elhelyezke-

t keres. Elfoglalt-

ot vállal félnapra,

leg órára is. Meg-

esések „Önálló raun-

ró” jellegére a ki-

ba keretnek.

SCHWARTZ IG-

CNÉ orth. hósz

GETÁRIUS ET-

RME és tejsarnoka

Ferdinand (Wee-

ny-utca) 10. szám

ot megnyit. Ugyan-

naponta friss tehén

bivalyot, ugyazin-

naponta frissen ké-

tt tejszó, tejföl

és turó kapható.

esemőknek és be-

nek állandóan egy

ntől fejt tej is

ató hához szál-

is.

XIII ÉVF. * SZAM 136
Cluj—Kolozsvár, 1930
június 21 Szombat
5690 ÉV - SZIV

TAXA POSTALIA
PLATTIE in N.
No. 244.716

Ramasetter Robert
BUDAPEST

Ara 5 lej

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
utca) 16. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 „
Negyedévre 320 „
Egy hónapra 110 „

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel.

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Costachescu szomorú beismerése

Landau beszarábiai zsidó képviselő
tegnap a zsidó iskolák sérelmei ügyében
interpellálta meg a közoktatásiügyi mi-
nisztert. Ebben az interpellációban a
tárgyi igazságokon kívül a legmegdöb-
bentebb bejelentés az volt, mely szerint
Romániában már egy csendőrmester
is közoktatásiügyi felügyelőnek csaphat
fel s egyszerűen elrendelheti egy zsidó
iskolának a bezárását, mert az ott hasz-
nált gesztusok nem tetszettek neki.

A Landau által félemlített többi sé-
relmek nem utkeletiek s a velük kap-
csolatos keserű megjegyzések egyálta-
lában nem lepnek már meg bennünket.
Ami az egész interpellációban meglepő
volt, az Costachescu miniszter válasza,
aki alapján véve megnyugtató kijel-
entéseket tett, de e kijelentéseket mind-
járt egy nagyon súlyos s a mi viszo-
nyainkat igen kínosan megvilágító re-
flexióval fejezte be.

Costachescu miniszter mindenekelőtt
azzal érvelt, hogy a zsidóságnak és ál-
talanban a kisebbségeknek sokkal fej-
lettebb közoktatásiügye van, mint a
románságnak s hogy a román nép na-
gyon boldog volna, ha olyan kevés
analfabétája volna, mint a zsidóságnak.
Valószínűleg azt akarta ezzel a beje-
lentéssel dokumentálni, hogy a zsidó
nép sokkal kedvezőbb helyzetben van
a közoktatás terén, mint a román, ergo
a zsidó közoktatásiügyet teljesen el-
lehet hanyagolni. Holott Costachescu
miniszter csak azt ismerte be, hogy a
román állam a többségi nemzettel
szemben nem teljesíti kulturális köte-
lességeit, amiből nyilván az következik,
hogy a kisebbségekkel szemben annál
is kevésbé teljesíti. Ha a zsidóság ere-
jén felül anyai pénzt áldoz népkultu-
rája fenntartására, akkor a román ál-
lamnak egyfelől több oka van arra, hogy
ezt a kulturát a maga sajátos színeiben
és törekvéseiben még magasabb szintre
emelje. Hiszen a kisebbségi kultúra
önzetlen és becsületet támogatója a
valóságban azt jelentené, hogy a román
kultúra és szellemi nivó emelésére is
komoly gondot fordít a kormány.

Van azonban a fentieknél is egy s-
úlyosabb és jelentősebb kijelentése Cos-
tachescu miniszter urnak. Ez a beje-
lentés tulajdonképpen egy nagyon szo-
morú bejelentés is. Beismerése annak,
hogy bár a parlament kitünő törvénye-
ket szavaz meg, ezeket a törvényeket
különböző okok miatt sem alkalmazni,
sem végrehajtani nem tudják. Csak ter-
meszetes, hogy ezzel a szomorú beis-
meréssel mi még nem vagyunk fel-
mentve a törvényesség alkalmazásának
követelése alól. A kormánynak — éppen
Costachescu beismerése bizonyítja ezt
— nem számszámra kellene gyártatnia
a parlamenttel a törvényeket, hanem
egy-egy törvényjavaslatot csak akkor
kellene megszavaztatnia, ha annak
minden részletét és minden lehetőségét
előzőleg megvitatták s még a parla-
menti megszavazás előtt gondoskodtak
annak anyagi, morális és közigazgatási
végrehajtásáról.

Mert amíg a törvény csak írott betű
marad, addig fölösleges ezeket az írott
betűket egy ipari nagyüzem gyorsasá-
gával gyártani. Kevesebb törvény, de
annál több törvényesség, ami logikusan
annyit jelent, hogy az, ami törvénybe
van foglalva, a valóságban százszáza-
lékosan realizáltassék. Mit értünk mi
azzal, zsidók és kisebbségek általában,
ha Romániában a tanszabadság tör-
vényben van biztosítva mindenki szá-
mára, ezzel szemben mégis megtörtén-
hetik az, hogy egy csendőrmester
egyetlen gesztussal bezárhat egy zsidó
iskolát azért, mert neki a hébernyelv
nem tetszik.

Costachescu válasza Landau képv.

előnek elvben és külső hangzásában
csaknem teljesen kielégít bennünket.
Elvileg ugyiszólván többet adott ebben
a válaszbán, mint amennyit vártunk.
Most már azt szeretnők, hogy ezek az
ígérettek és ezek a szavak ép oly sza-
badelvéen és nyungateurópai értelemben
érvényesüljenek a gyakorlatban is.
Várjuk, hogy az iskolasegélyezések

ügye végre igazságos megoldást nyer-
jen; várjuk, hogy a nyelv és kultúra
kérdése semmiféle állami kényszernek
és türelmetlenségnek ne legyen kiszol-
gáltatva; s azt, hogy valamelyik kiseb-
bségben az analfabéták száma minimá-
lis, ne szemrehányásképpen említse fel
a közoktatásiügyi miniszter ur, hanem
elismerésképpen és annak beigérésevel,

hogy a román többségi nép közoktatás-
ügye is rövidesen hasonló nivóra len-
dül. Mert mi is nagyon jól tudjuk, hogy
a román nép kulturájának elmélyítése
és emelése szintén a kisebbségek javára
szolgál, hiszen egymást megérténi való-
ban és komolyan csakis művelt, bizo-
nyos tudással rendelkező emberek ké-
pesek.

Hatalmas botrányok közepette zajlott le a kolozsvári városi tanács alakuló közgyűlése

Aki nem tud románul, az menjen ki innen — kiáltotta oda Catuneanu professzor
a kisebbségi tanácsosok felé. Dr. Zágoni Istvánt megakadályozták abban, hogy
magyar nyelven mondja el a kisebbségek hűségnyilatkozatát

Dr. Marton Ernő lett Kolozsvár zsidó polgármester-helyettese

(Cluj—Kolozsvár, június 20. Az Új
Kelet tudósítójától). Hosszas huzá-
vona után ma délelőtt összeült végül
Kolozsvár választott városi tanácsá-
nak alakuló közgyűlése. A közgyűlés
végig feszült atmoszférában, viharos
jelenetek között folyt le. Tíz órára
volt összehívva az alakuló közgyűlés,
de féltizenegy is elmúlt már, amikor
dr. Moldovan Valer tartományi igaz-
gató és dr. Popa Ádám vármegyei
prefektus az időközben zsufozásig meg-
telt közgyűlési teremben megjelentek.
A román blokk tíz óra után néhány
perccel egységesen vonult fel Sion és
Catuneanu egyetemi tanárok vezetése
alatt a közgyűlésre. A blokk a terem
jobb oldalát foglalta el. Általános fel-
tűnést keltett, hogy a román blokk
tagjai közül hiányzott Sextil Pusca-
riu professzor, aki, mint ismeretes, a
blokknak a villamosművek kommer-
cializálásával szemben elfoglalt állás-
pontja miatt bejelentette a blokkból
való kilépését. A kartellben levő nem-
zeti-parasztpárti, magyarpárti, zsidó,
szociáldemokrata tanácsosok, akik a
terem középső és baloldali padjait
foglalták el, csaknem teljes számban
megjelentek az alakuló közgyűlésen,
amelyet háromnegyed tizenegy órakor
nyitott meg dr. Moldovan Valer tar-
ományi igazgató.

Az uralkodó ünneplése

Moldovan dr. üdvözölte a megjele-
nőket, majd hódoló szavakkal emléke-
zett meg II. Károly király trónralépé-
séről. Méltatta az uralkodó kiváló kva-
litásait, majd a következőket mon-
dotta:

— Bennünket különös örömmel tölt
el a tudat, hogy Románia uralkodója,
II. Károly király az alkotmányi szelle-
mében és a nemzet törvényeinek res-
pektálása mellett kívánja az ország
ügyeit rendezni. Eljen II. Károly
király!

Az egész terem állva éljenzi az ural-
kodót, akinek ünneplésében a cuzista
blokk összes tagjai — a liberálisok is
— résztvesznek.

Az első botrány

A tartományi igazgató beszédéhez
dr. Zágoni István kér szót, aki a ki-
sebbségek hűségnyilatkozatát kívánja
az uralkodóval szemben tolmácsolni.
Beszédét románul kezdi, majd magya-

rul akarja folytatni, de már az első
szavaknál félbeszakítja őt a román
blokk tagjainak zajos intervenciója.
Különösen Catuneanu és Sion pro-
fesszorok tiltakoznak a magyar nyelv
használatát ellen. Catuneanu profes-
zor feláll helyéről és magából kikelve
kiáltja:

— Nem türjük a magyar nyelvet!
A mi országunkban csak az állam nyel-
vén lehet beszélni!

A kisebbségi tanácsosok ugyancsak a
padokat verve követelik a magyar
nyelv használati jogának megengedé-
sét. Fülükeltető zaj támad, amely csak
percek múlva üll el.

Nem leszünk soványabbak
a liberálisoknál

Moldovan tartományi igazgató emel-
kedik szólásra. Megállapítja, hogy eb-
ben a pillanatban nincs még olyan tör-
vénye az országnak, amely a kiseb-
bségi nyelv használatát szabályozná. Ő
nem adhat meg, de nem is vehet el
egy olyan jogot, amely az ország tör-
vényeiben rendezve nincs. Minden-
estre megállapítja, hogy az előző li-
berális városi tanács érája alatt meg-
engedték a városi tanácsüléseken a
magyar nyelv használatát. Mi, a nem-
zeti-parasztpárt, nem lehetünk sov-
ányabbak a liberálisoknál — fejezi be
felszólalását a tartományi igazgató és
megadja a szót Zágoni dr.-nak.

Sion: Ha a liberálisok hibát követ-
tek el, úgy ennek a hibának nem kell
megismétlődni.

Zágoni dr. folytatja beszédét, amely-
ből csak hangfoszlányok jutnak el a
hallgatóságához, mert a román blokk
tagjai állandóan a padokat verik és
kiabálnak. Csak annyit lehet hallani,
hogy azt kiáltja:

— Éljen a király!

Nem vagyunk Budapestben

Erre a kisebbségi és nemzeti-parasz-
tpárti tanácsosok felállnak és hossza-
san ünneplik az uralkodót. A cuzista
blokk tagjai ülve maradtak a mani-
festáció alatt.

Russ szociáldemokrata: Nem en-
gedjük magunkat terrorizálni!

Catuneanu: Üljön le! Amit maguk
esinálnak, tiszta provokálás. Nem tür-
hetjük, hogy a román Erdély főváro-
sában magyarul beszéljenek. Ne higy-
jék azt, hogy Budapestben vannak!

Zágoni dr. folytatja beszédét, melyet
azzal fejez be, hogy a kisebbségi taná-
csosok semmit nem fognak jogaikból
feladni.

Vihar a korelnök körül

Dr. Moldovan tartományi igazgató
felolvassa ezután a városi tanács ös-
szehívásáról intézkedő belügyminis-
tériumi dekrétumot. Dr. Moga jegyző
megállapítja, hogy a városi tanács 46
tagja közül 42-en jelen vannak. A tör-
vény értelmében a korelnök megválasz-
tására kerül sor. Bornemisza, a román
blokk leghangosabb tagja, követeli,
hogy korelnöknek a legidősebb tanács-
tagot válasszák meg, ellenkező eset-
ben a blokk követelni fogja az alakuló
közgyűlés megsemmisítését. A román
blokk javasolja, hogy korelnöknek
Sion egyetemi tanárt, mint a tanács
legidősebb tagját válasszák meg. A
nemzeti-parasztpárt tanácsosai elvitat-
ják a javaslat jogoságát és dr. Mihali
Tivadar megválasztása mellett kardos-
kodnak. A kérdésben ismét hosszú vita
indul meg. A román blokk tagjai kö-
vetelik, hogy a jelöltek születési bizo-
nyítványokkal igazolják pontos koru-
kat.

Sion azonnal elő is huzza zsebéből
az erre a célra előkészített születési
bizonyítványt és kifelé tart, hogy el-
foglalja a korelnöki széket. Rendkívül
bajos jelenet következik ezután. A pó-
dium mellett szemtől-szemben állnak
egymással dr. Mihali Tivadar és Sion
George. Mihali kijelenti, hogy nincs
nála a születési bizonyítványa, de re-
méli, hogy az általa bementőtt adatok
autentikus voltát senki sem fogja két-
ségbevonni.

Ki az idősebb?

— Maga hány éves? — kérdi Mihali
Siontól.

— Hetvenöt — hangzik a válasz.

— En is hetvenöt éves vagyok —
mondja Mihali.

Nem maradt más hátra, minthogy
a születési hónapot állapítsák meg.

— En 1855 szeptemberben születtem

— mondja Sion.

— En pedig 1855 márciusában —
replikázik Mihali.

Miután Mihali Tivadar hét hónap-
al idősebbnek bizonyult, elfoglalta a
korelnöki széket. Ezután dr. Moldovan

(Folytatása a 3. oldalon.)

Érdekes román irredentapör a becskerekai törvényszék előtt

A bíróság felmentette a vádlottakat

Becskerekről jelentik: Érdekes bűnügyet tárgyalt a becskerekai törvényszék büntető tanácsa Bunic Iván törvényszéki elnök elnöklete alatt. A vádlottak padján két román földműves ült: az egyik Gruiescu Gheorghe harmincegyéves kelki lakos, aki három gimnáziumot végzett, a másik Ocolisan Toma 35 éves malitoráki gazda. A vádlottakat a szerb államügyész az államvédelmi törvény első szakaszába ütköző bűncselekménnyel vádolja, mert 1928 szeptember havában Kleken, Mali- és Velikitorákon terjesztették és árusították a Temesváron megjelenő Almanahul Banatului című román nyelvű naptárt, amelynek tartalma a jugoszláv állam ellen irányult és azt a belügyminisztérium államvédelmi osztálya az országból kitiltotta. A vádlottak a vádirat szerint összekötést tartottak fenn Malis Romulus temesvári szerkesztővel, aki a szóbanforgó naptárt is szerkesztette és elősegítette a naptár megjelenését és terjesztését.

A vádlottakat dr. Mrkusics Jozsip és dr. Petrovics Dragutin ügyvédek védtek a vádat Devecserszki Szteván államügyész képviselte. A vádlottak személyi adatainak felvétele után az államügyész felolvasta a vádiratot és azután a vádlottak kihallgatása következett.

Gruiescu Gheorghe az elnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. A naptárból tényleg rendelt 15 darabot és azokat el is adta a falubeli románoknak, de nem tudta, hogy annak tartalma államellenes. Ő nem olvasta el a naptár szövegét, neki csak a naptári rész kellett, mert nincs se papjuk, se templomuk és a naptár nélkül nem tudták volna, mikor vannak a román ünnepek.

Bunic elnök: Hogy került a maga fényképe a naptárba?

— Olvastam egy román lapban, hogy akinek van fényképe, küldje be, mire én beküldtem a magamét. Nem tudtam, hogy azt a naptárban akarják közölni.

Az elnök (megmutatja neki a naptár egy lapját, amelyen egy levél facsimiléje van közölve): Maga írta ezt a levelet?

— Igen, de nem abból a célból, hogy közöljék a naptárban. Ugy történt, hogy mikor a fényképet beküldtem rövid levél kíséretében, kaptam egy levelet a szerkesztőtől, hogy én már ugylátszik nem is vagyok román, mert már alig tudok románul írni. Én válaszolva írtam ezt a levelet, amelyben megmagyaráztam, hogy német iskolába jártam, mert nincs román iskola és így érthető, hogy nem tudok jól románul.

Az elnök: Ismerte Molis Romulust?

— Személyesen nem, csak ezekből a levelekből, meg a román újságokból ismerem a nevét, mint román író, de sohasem láttam és nem beszéltem vele.

— Olvasta azt a verset, ami a naptárban megjelent?

— Mikor már a könyveket eladtam, akkor olvastam el és nem tetszett nekem a tartalma. Erre azonnal összeszedtem a naptárakat és meg akartam azokat semmisíteni, de még aznap jöttek a csendőrök és elkobozták őket.

Azután a másik vádlott, Ocolisan Toma kihallgatása következett. Ő is kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Ő Gruiescutól vett három példányt a naptárból, amelyben a testvére fényképe is benne volt. Nem volt szándékában a naptárakat terjeszteni, azonban barátai meglátták nála és kérték, hogy adjon el nekik is naptárt, így hát kettőt eladott.

A tanúk kihallgatása során Bodnár Rudolf becskerekai városi jegyző, volt kleki községi jegyző előadta, hogy Gruiescut derék, szorgalmas és értelmes embernek ismerte, aki több ízben beigazolta előtte lojalitását, amennyiben bizalmasan értesítette őt az a nacionalis elemek akciójáról.

A tanúkihallgatások befejezése után dr. Gyermekov tolmács ismerteti a naptár inkriminált részeinek szerbre fordított tartalmát.

A bíróság után megállapította, hogy az Almanahul Banatului behozatalát és terjesztését a belügyminisztérium államvédelmi osztálya 1928 december havában kelt rendelkezéssel betiltotta. Ezzel a bizonyítási eljárás végét ért és a perbeszédre került a sor.

Devecserszki Szteván államügyész szerint a vádlottak beismerésével megállapítást nyert, hogy a naptárt terjesztették. Nem kétséges, hogy a naptár államellenes és az a célja, hogy államunk egy részét elszakítsák és Romániához csatolják.

Dr. Mrkusics Jozsip védő jogi érvekkel hosszasan bizonyította a vádlottak ártatlanságát és felmentésüket kérte. Dr. Petrovics Dragutin történelmi viszapillantást tesz a román nemzeti mozgalmakra ezen a területen. Kimutatta, hogy a hazai románságnak nincs forradalmi tradíciója ezen a területen, soha sem törekedtek impériumváltozást kiérvényesíteni.

A bíróság ezután az ítélethirdetést délután négy órára halasztotta. Fel hatkor este hirdették ki az ítéletet, mely szerint a bíróság mind a két vádlottat a vádalól felmentette. Az ítélet indokolása szerint az államvédelmi törvény első szakaszába ütköző bűncselekményekhez szükséges, hogy valaki az országhatár erőszakos megváltoztatását akarja megkísérelni, a konkrét esetben azonban az erőszak eleme hiányzik. Egyedül a sajtótörvény alapján lehetett volna eljárni, mert sajtótérmekek gyűlöletet terjesztettek az állam ellen, de a sajtótörvényben előírt vizsgálatot le nem folytatták és így ítéletet ez alapon kimondani nem lehetett.

Az ügyész a fellebbezés kérdésében három napi határidőt kért.

Három potyautast a tengerbe dobott egy görög hajó kapitánya

A genti rendőrség megindította a nyomozást

Brüsszel, június 20. Egyik görög hajó matrózai feljelentést adtak be kapitányuk ellen a genti rendőrség előtt és azal vádolták meg a kapitányt, hogy Huesca spanyolországi kikötő elhagyása után azt a rendeletet adta ki a legényeknek, hogy három, a hajón megtalált potyautast dobják a tengerbe. A legénység kénytelen-kelletlen teljesítette a parancsot, de ekkor a kapitány felesége

előjött kabinjából és revolverrel kényszerítette férjét a mentőcsónakok lebecsátása iránti rendelkezés kiadására. Ez meg is történt, de egyik potyautas már akkor elmerült s többet nem került a tenger felszínére. A másik kettőt sikerült kimenteni.

A feljelentés ügyében megkezdődtek a kihallgatások.

MOCHMANN AURORA orth. zsidó

leányinternátusa

megnylik Clujon szeptember 1-én

Felvez urileányokat korlátolt számban, kilenc évestől kezdve, teljes allatással. Kizárólag német, francia társalgás. Vallásos felügyelet. Kellemes, családias otthon. Kifogástalan ellátás. Az intézet zene, nyelvek, iparművészet, irodalom stb. terén, szakszerű és nívós továbbképzést nyújt.

Kétezeröttszáz rendőr hajsolja Newyorkban Amerika „düszeldorfi rémét“

A legujabb szexuális gyilkos főleg férfiakra pályázott. Tettét „az erkölcsökön esett sérelmek“ miatt követte el

Newyork, június 20. 2500 rendőr és detektív ma razziaát tartott a nyugati városrészben egy gyilkos kézrekerítése céljából, aki a düszeldorfi gonosztevőhöz hasonlóan magános sétálókat támadott és ölt meg. A razzia nem hozott eredményt.

A lapok foglalkoznak azzal a razziaival, amelyet tegnap tartott a rendőrség egy gyilkos kézrekerítésére. A rendőri tudósítók hosszú cikkeken számolnak be a gonosztevő bűnlajstromáról, akit a rendőrség örülne tart. A gyilkos főleg kirándulóhelyeken követte el gyilkos merényleteit, főként szerelmes párok ellen. Eddig három férfi halálos áldozata van és két nő súlyosan megsebesített. A gyilkos a düszeldorfi gonosztevőhöz hasonlóan előre bejelentette terveit a rendőrségnek és több lap szerkesztőségének is. A bejelentésekben közölte tetteinek elkövetési helyét és idejét s a cselekmény a bejelentett időpontban tényleg be is következett. A lapok hoz intézett iratokban az örültek tartott gonosztevő azt hangoztatja, hogy eddigi cselekményeivel, amelyeket szerelmeseik ellen követett el, még nem állott bosszút az erkölcsön esett sérelmekért s még 13 férfi és egy nő életére pályázik.

Luke főkormányzóhelyettes nem tér vissza Palesztinába

Jeruzsálem, június hó. Az Uj Kelet olvasói előtt ismeretes, hogy a múltvi palesztinai zavargásokért és a palesztinai kormányban abban az időben követett magatartásáért, a palesztinai jisiv és a világ zsidósága, Luke főkormányzóhelyettes tette felelőssé. Az illetékes zsidó körök a zavargások után Lukének azonnali visszahívását követelték az angol kormánytól. A kormány azonban akkor csak szabadságot adott a főkormányzó-

helyettes és állandóan az a hír járta, hogy Luke szabadsága leteltével ismét elfoglalja Palesztinában előbbeni állását. Ezt látszott megerősíteni az a körülmény is, hogy a mandátumbizottság előtt dr. Shiels alállamtitkár mellett Luke képviselte a mandatárius hatalmat. Ezek a tények a zsidóságban nagy elkeseredést szültek, míg a napokban megjelent a kormány hivatalos közlése, amely szerint Luke nem tér vissza előbbi állomáshelyére, ha-

Első osztályu orth. kóser penziókat Szovátána fő centrumban földigazgatósággal szembeni Krisztina villába helyezték át. Felvilágosítással szolgál Stark Ferencz.

nem a malta főkormányzóhelyettesi állást foglalja el Luke eltávolítása a palesztinai adminisztráció éléről, eddig az első és egyetlen olyan ténykedése az angol kormánynak, amelyet a zsidóság megleléssel vehet tudomásul.

ÖT HELYEN ROBBANT BOMBA BOMBAYBAN

London, június 20. Bombayba indiai városokból érkezett jelentések szerint tegnap öt helyen is bomba robbant. Az explozió következtében Daccában egy rendőr súlyosan megsebesült. A hatóságok megindították a nyomozást, de a tetteseket még nem tudták kideríteni.

CAFOLJÁK A BOLIVIAI FORRADALOM HIRÉT

London, június 20. A newyorki Associated Press Boliviából érkezett távirata szerint az országban nincs forradalom. Voltak ugyan összeütközések a karhatalom és kommunista agitátorok által feltűzött parasztek és munkások között, de a legtöbb helyen vérontás nélkül sikerült a zendülést elfojtani. Néhány bányász beszüntette a munkát, de ennek inkább demonstratív jellege van. A távirati információ kormánykörökből származik és a londoni lapok fenntartással fogadják.

HERRIOT KIJELENTETTE, HOGY AZ ÚJ AMERIKAI VÁMTARIFA UTÁN AZ EURÓPAI KONFÖDERÁCIÓ ELET-HALÁL KÉRDÉSE LETT

Párizs, június 20. Herriot ma választói előtt tartott beszámolójában foglalkozott az amerikai vámtarifa emelésének kérdésével és kifejtette, hogy az európai együttműködés megteremtése most már élet-halál ügye Európának. Az együttműködést mihamarabb létre kell hozni, mert ellenkező esetben egész Európa gazdasági élete menthetetlenül pusztulásra van ítélve.

A vérbajt

kezelve SIGMARGYL pastillával

Arzén, bismuth, higany. Készítette dr. M. Pomaret, a párisi egyetem Dermato vérbajt laboratóriumának volt főnöke.

A Sigmargyl

helyettesíti az oltásokat és kizárja a szerencsétlenségeket.

A Sigmargyl

nem mérges anyag és nem káros a szervezetre.

A Sigmargyl

nak hatása van a vérbajt összes esetekben.

A Sigmargyl

eltüntet gyorsan minden sebet és negatívva teszi a Bordet-Wassermann vizsgálat eredményét.

Egy hónapi gyógykezeléshez szükséges egy üveg ára 390 lej.

Kérjen prospektust és felvilágosításokat.

Kapható az ország összes gyógyszer-táráiban és drogériáiban. Engros lerkata Bukarest, V. ker. Str. Principalei Unite 14. szám.

FIGYELEM!

Megérkezett a Dréher Haggemacher

Korona-sör ala Pilsen

Naponta friss csapolás a

„FLORIDA“-kártyán

Baby szappan-, krém-, hintőpor ma is csak HÖFER

(Folytatás)

tartományi igaztanácsosokból, fesszor kért szövegében nyilatkozni.

A rom

A nyilatkozat állapítja, hogy jött létre, mert nemzeti-paraszt portokkal kötöttette a kolozsvári kisebbségeket. A kisebbségeket blokk hajlandó hogy az egyik a landó bizottságok közül kerüden a román meg a városi man nyelv használó hajlandó a blokk náccsal, ellenkezőlegesebb ellen folytatni.

A szociáld

Russ szociálszót és a szociálszót nyilatkozatban nyilatkozat a szociálpolitikai gátását, a munkásélet, koncepciópolitikát, mindebből lakosságát követeli.

A román blokk állapítását kivéve demokraták vagy milyen fr

Bruder: Mi ngyarok, sem rom vagyunk.

Dr. Pop Valerlyen nemzetiségi dikálhatják magsebbsegeknek ki

Dr.

Ezután a polgársára került a pártok Dr. Mihai blokk Siont jelölés, Sionra 1 után az előző sztal megkívánt jóval meghaladt mesterének dr. Ytik ki, akit az egy meleg ünneplés

Dr. Mihali Tban elmondja, városházán azon amióta ő a várfejt, hogy legels egyetértés megtevezetésében, amisorolja, hogy munkálatok törtesztdőben. Iga leg súlyos helyz

azonban elsősorvissza, hogy a érvényesíteni a fennálló, többmiféséit. Felhívja hogy nyujtsanakban a főrkvésé városát a nyugalára emelje.

H

Dr. Valer M

igazgató biztos

dart arról, hogy meg fogja őt erőszékben. Felhív igazságosság,

csak munkájában kosság édesapj

A napirend k

polgármesterek

tása volt. Dr.

ehhez a kérdé

eddig közigazg

zetést biztosított

hét tagja szám

megfelelő időt

ügyek intézésé

törvény nem er

bizottság tagja

hogy pedig a v

gozó emberekre

vény megadja a

minden városi

A kén

(Folytatás az 1. oldalról.)

tartományi igazgató kivette az esküt a tanácsosokból, majd Cătuneanu professzor kért szót és a román blokk nevében nyilatkozatot olvasott fel.

A román blokk nyilatkozata

A nyilatkozat mindenekelőtt is megállapítja, hogy a román blokk azért jött létre, mert az a kartell, amelyet a nemzeti-parasztpárt a kisebbségi csoportokkal kötött, súlyosan veszélyeztette a kolozsvári románság érdekeit. A kisebbségeket illetően a román blokk hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy az egyik alpolgármester s az állandó bizottság két tagja a kisebbségek közül kerüljenek ki. Ezzel szemben a román blokk nem engedheti meg a városi tanácsban csakis a román nyelv használatát. Ezen az alapon hajlandó a blokk közreműködni a tanácsal, ellenkező esetben a blokk a legélesebb ellenzéki politikát fogja folytatni.

A szociáldemokraták nemzetisége

Russ szociáldemokrata kér ezután szót és a szociáldemokrata párt nevében nyilatkozatot olvas fel, amelyben a szociálpolitikai intézmények támogatását, a munkanélküliek felelősségét, koncepciós és takarékos városi politikát, mindenekelőtt azonban a kisebbségi lakosság jogainak respektálását követeli.

A román blokk tagjai annak a megállapítását kívánják, hogy a szociáldemokraták milyen nemzetiségűek, vagy milyen frakcióhoz tartoznak.

Bruder: Mi nem vagyunk sem magyarok, sem románok: mi szociálisták vagyunk.

Dr. Pop Valer: Szóval nincs semmilyen nemzetiségük? Akkor nem is vindikálhatják maguknak a nemzeti kisebbségeknek kijáró jogokat.

Dr. Mihali megválasztása

Ezután a polgármester megválasztására került sor. A kartellben lévő pártok dr. Mihali Tivadart, a román blokk Siont jelölték. Mihali Tivadara 32. Sionra 10 szavazatot kapott. Miután az előző szavazatai a törvény által megkívánt kétharmad többséget jóval meghaladták, Kolozsvár polgármesterének dr. Mihali Tivadart jelölték ki, akit az egész terem hosszantartó meleg ünneplésben részesít.

Dr. Mihali Tivadar székfoglalójában elmondja, hogy mit végzett a városi házában azon négy esztendő alatt, amióta ő a város ügyeit vezeti. Kifejti, hogy legelső gondja a béke és az egyetértés megteremtése volt a város vezetésében, ami sikerült is neki. Fel-sorolja, hogy milyen városépítészeti munkálatok történtek az elmúlt négy esztendőben. Igaz, hogy a város jelenleg súlyos helyzetben van, ennek oka azonban elsősorban arra vezethető vissza, hogy a város még nem tudta érvényesíteni az állammal szemben fennálló, többmillió lejt kivevő követeléseit. Felhívja az összes tanácsosokat, hogy nyújtsanak neki segédkezet abban a törekvésében, hogy Erdély fővárosát a nyugati városok színvonalára emelje.

Hány alpolgármesterre van szükség?

Dr. Valer Moldovan tartományi igazgató biztosítja dr. Mihali Tivadart arról, hogy a belügyminisztérium meg fogja őt erősíteni a polgármesteri székben. Felhívja Mihalt, hogy az igazságosság, emberségesség vezessen munkájában. Tekintse magát a lakosság édesapjának.

A napirend következő pontja az alpolgármesterek számának megállapítása volt. Dr. Socol Aurel kér szót ehhez a kérdéshez. Kifejti, hogy az eddigi közigazgatási törvény olyan fizetést biztosított az állandó bizottság két tagja számára, akik ilymódon megfelelő időt szentelhetek a városi ügyek intézésére. Az új közigazgatási törvény nem engedi meg az állandó bizottság tagjainak díjazását. Mint-hogy pedig a városnak állandóan dolgozó emberekre van szüksége, a törvény megadja a lehetőséget arra, hogy minden városi tanács a város szük-

ségletének megfelelő számú alpolgármestert válasszon. Ő javasolja, hogy Kolozsvár város tanácsa négy alpolgármestert válasszon meg.

Socol dr. propecciója körül hatalmas vita indul meg. A román blokk tagjai, dr. Valer Pop, Sergescu és Buzdug egyetemi tanárok hosszú be-

„Aki nem tud románul, menjen ki innen“

Cătuneanu professzor felugrik helyéről és ökleit rázza, kiáltja a kisebbségi tanácsosok felé:

— Ne provokáljanak bennünket a mi román nemzeti érzelmeinkben.

Pokoli zaj támad. A szemben álló táborok tallicsálják egymást a kiáltásban.

Bruder szociáldemokrata: Nem tud románul. Beszélhet az anyanyelvén is.

Cătuneanu professzor elhagyja a helyét és Mihali polgármester felé tartva kiabálja:

— Hallotta, polgármester ur! Nem tud egy szót sem románul és jogot formál arra, hogy a kolozsvári városi tanács tagja legyen!

Réthy Károly: Jogom van arra, hogy magyarul beszéljek.

Cătuneanu: Vigyázzanak, mert rossz végük lesz! Aki nem tud románul,

Megválasztják a helyettes-polgármestereket

A délutáni ülést fél öt órakor nyitotta meg dr. Mihali polgármester. Elsőnek Bornemisza Sebestyén szólalt fel, aki a közigazgatási törvény egyik paragrafusára való hivatkozással követelte, hogy az alpolgármesterek megválasztását a tanács halassa el mindaddig, amíg a minisztérium jóvá nem hagyja az alpolgármesterek számának megállapítását. Hosszu és szenvedélyes vita keletkezik, amelynek során Socol Aurel és Pop Ionel képviselők, Porutiu szenátor és dr. Valer Pop szólnak hozzá a kérdéshez, végül is dr. Mihali Tivadar elrendelte a helyettes polgármesterek megválasztását. Cătuneanu professzor bejelenti, hogy a román blokk nem vesz részt a szavazásban.

A megejtett szavazás során 29 tanácsos adta le szavazatát, valamennyien egyhanguan, tehát a törvény által előírt kétharmad többséggel a következők lettek megválasztva Kolozsvár helyettes polgármestereinek:

Dr. János Gáspár
Dr. Marton Ernő
Bartalis Sándor
Tuffli R. Richárd.

A választás eredményét a többségi blokk tagjai hatalmas tapsal üdvöztették. Dr. Marton Ernő megválasztásával először került zsidó Kolozsvár város élére ilyen minőségben.

Az állandó választmány Ezután áttért a közgyűlés az állandó választmány öt tagjának megválasztására. Minthogy a törvény az állandó választmányban képviselőt biztosít a kisebbségben lévő pártoknak, először a többségi blokkot megillető négy helyre került sor a román blokkot megillető egy tag megválasztására. A választás eredményeképpen a többség részéről az állandó választmány tagjai lettek:

Moldovan Auton
Dr. Deciu Livia asszony
Ujvárosi Miklós
Russu Simion.

Négyszer ismételnék meg egy szavazást

A kisebbségi tag megválasztásánál a román blokk javasolta Bornemisza Sebestyént, a megejtett szavazás eredményeképpen azonban Bornemisza csak tíz szavazatot kapott Sergescu 29 szavazatával szemben. A román blokk tagjai indignálódva vették tudomásul a választás eredményét, mire Sergescu tanár, szintén a román blokk tagja, bejelentette, hogy közöni ugyan a megválasztást, de azt nagy elfoglaltsága miatt nem fogadhatja el.

Hosszu vita után új szavazást rendelt el az elnök. A többség tagjai ez alkalommal fehér lappal szavaztak, ugy-hogy Bornemisza ismét csak tíz szavazatot kapott huszonkilenc fehér lappal szemben. Tehát nem érte el az abszolút többséget.

Megint félóra hosszútartó szenvedélyes vita keletkezett, amely után az elnök újabb szavazást rendelt el. A megismételt szavazás eredményeképpen Bornemisza ismét csak tíz szavazatot kapott, ezzel szemben a román blokk egy másik tagja, Petre Pop 27-et.

Ujabb indignálódás a román blokk soraiban, mire Petre Pop feláll és be-

szédekben követelik, hogy a városi tanács csak két alpolgármestert válasszon. Végül is szavazásra teszik fel a kérdést, amely újabb alkalmat szolgáltat a szenvedélyek kirobbanására. Az első kisebbségi szavazó: Réthy Károly, ugyanis a feltett kérdésre magyarul válaszolja: négy.

az menjen ki innen!

Hatalmas kavardás támad. A nemzeti-parasztpárti tanácsosok is elhagyják helyeiket és élénken gesztikulálva kiabálnak a román blokk felé. Dr. Pop Ionel hangja hallszik ki a zajból:

— Mi azért kötöttük a kartellt, hogy békés atmoszférát teremtsünk a kisebbségekkel szemben. Önök tulfeszítik a hűrt. Ennek nem lesz jó vége.

Végül is folytatják a szavazást és huszonkét szavazattal tíz ellenében amellet döntenek, hogy négy alpolgármester legyen Kolozsváron. Szavazás után háromnegyed kettőkor dr. Mihali Tivadar felfüggesztette az ülést, amelyet délután félnégykor folytattak.

Napirenden az alpolgármesterek megválasztása szerepel.

Az ellenőrző bizottság Végül megválasztották ezuttal egy-szólván egyhangulag az ellenőrző és igazoló bizottság öt tagját a következőket: dr. Pop Ionel, dr. Zagoni István, Schwarcz Jakab, Gheorghie Stroia és dr. Pop Valer.

Napirenden szerepelt még a megyék szövetségébe küldendő négy delegátus megválasztása, amit azonban a polgármester javaslatára a következő közgyűlésre halasztottak.

Mihali polgármester javaslatára a közgyűlés hódoló táviratot küldött Öfelsége II. Károly királynak.

Befejezésül Mihali Tivadar ismét megköszönte a személye iránt megnyilvánult bizalmat és kérte a tanácsosokat, hogy békésen és harmóniában dolgozzanak együtt, mert csak így lehet munkájuk eredményes. A polgármester ezután a városi tanácsot szabályosan megalakultnak jelentette ki. Ezzel Kolozsvár városi tanácsának viharos alakuló gyűlése véget ért.

Az ANGOL KORMÁNY BIZOTTSÁGOT KÜLD KI A MÁLTAI HELYZET MEGVIZSGÁLÁSÁRA

London, június 20. A mai miniszter-tanács a máltai kérdéssel foglalkozott. Beavatott helyről származó információk szerint a kormány azt a döntést hozta, hogy a Szentszékek egyelőre nem neveznek ki új követet és Maltába bizottságot küldenek ki a politikai helyzet vizsgálatára.

Most jelent meg először magyar nyelven a legnagyobb sikert aratott háborús regény

ERNST GLAESER:

A 902-esek

A világ összes nyelvén sok millió példányban fogyott el, több mint 300 oldalas könyv

Ara 95 lei

az „UJ KELET“ könyvosztályában

A háborús irodalom egyik legbecesebb alkotása ez a regény, mellyel fiatal írója egyszerre a modern német irodalom első emberei közé emelkedett. „A 902-esek“ a front mögötti Németország élete és a német fiatalok regénye. Hatalmas szociális mű Glaser könyve, de elejétől végig érdeklésítő, izgalmas, izgvérig irodalmi olvasmány. Ime néhány szemelvény abból, hogy fogadták a kritikusok.

„Ennek a könyvnek semmiféle siker se elég. Ez a könyv több, mint a felnőttek számára való irodalom: generációkon keresztül minden tizenhat éves ifjunak kezébe kéne adni, hogy fogalma legyen az életről“.

Die Menschheit.

„Ez a mű nemcsak elsőrangú irodalmi alkotás, hanem a háborús korszak egyik legbecesebb dokumentuma“.

Remarque.

„Igen kiváló munka ez, mely megszedi kvalitásaival: nagy gondot fordít arra, hogy pontos legyen és rendkívüli a megfigyelő készsége“.

Thomas Mann.

A legnagyobb élmény — a legszebb pacifismus — A nacionalizmus — Zsidókérdés — Antiszemitizmus — A szociális kérdés — Aer munkásmozgalom — A kapitalizmus — A gymeknevelés minden problémái egy izgalmas regényben.

Vidéki rendelésnél költségekkel együtt 100 le küldendő be, Utánvétellel 110 lei.

BENAMY: „KAJUT“. (Teljes kiadás) Ara 60 lei. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Govora fürdő Szezon június 1-től szeptember 30-ig.

Jódos és kenes ásványvizek, rendkívül hatásosak krónikus reuma, érelmeszesedés, szélütés és vérhaj ellen

Fizioterápiás, elektronos gyógy mód, inhaláció, pulverizáció, sürített levegő reichenhalli módra, szénsava- fürdők, hidroelektrikus fürdők, diathermia.

LIMANEȘTI-CACIULATA

Kenes ásványvizek, hajtóhatású vizek, ajánlatosak krónikus reuma, vérszegénység, limfatore, migrén stb.

Fizioterápiás, inhaláció, pulverizáció, diathermia, iszapfürdők és szénsavas fürdők.

Patakfürdők, strand az Olt partján.

CACIULATA GSVÁNYVIZ felmulthatatlan a vese-, máj-, és húgyszervi megbetegedéseknél. (Vesekő, homok, guta, érelmeszesedés)

Információt, prospektust és tarifát ingyen küld a Soc. Govora-Călimanești, Strada Brezoianu 44, București.

A kémia legújabb vívmánya szerint fest, tisztít CZINK, Cluj

Pascin, a nagy zsidó festő élete és halála

Az Uj Kelet hirt adott Pascin világhírű rajzoló és festőnek Párizsban történt öngyilkosságáról. Pascin egy bulgáriai származású zsidó családból származott, pályafutását a müncheni Simplicissimusnál kezdte és Párizsban szokatlan sikereket ért el. Pascin viharos bohéméletéről írja Iwan Goll, a híres zsidó író az alábbi figyelemreméltó cikket.

Pontosan ott, mint hetvenöt évvel ezelőtt Gerald de Nerval, a Montmartre-nak ugyanazon a dombján akasztotta fel magát néhány nappal ezelőtt Pascin, a világhírű festő. A romantikus Gerald de Nerval nyomora miatt akasztotta fel magát egy lámpavasra. Pascin bizony nem emiatt lett öngyilkos. Am a két művész halálának romantikája sok azonos vonást mutat fel. Pascin előbb felnyitotta kezeit az ereket, azután halálra sebezten és reszkette vérevel az összes ajtókra és falakra odapingálta a két szót: Adieu Luey! Ezután az egyik ajtófélfára akasztotta magát.

Tuni kell, hogy Pascin hogyan élt, és meg akarjuk találni halálának magyarázatát. A művész a Palace Pigalle és a Tabarin közelében ültette fel tanyáját, ahol valósággal legendás alakká nőtte ki magát. Fent az ötödik emeleten, ahol a legszebb kilátás nyílt a Sacre-Coeur tornyaira, ott állott műterme. Aki hozzá zárandokolt, tárt ajtókat talált. És bizony seregestől jöttek a világ minden tájáról: fiatal művészek, öreg művészek, akik látni akarták a csodálatos embert, aki úgy tudott mulatni és nevetni, mint senki más Európában. Pascin még a háboru előtti időkben mentette ki a bohémélet örömeit. A lelke gyökeréig könnyelmű volt és nem törődött semmivel a világon. Olyan lakomákat adott, amelyekről már csak a mesékben lehet olvasni. Szombat esteként magához invitálta a barátjait, a modell-kisasszonyokat, a leghetetlenebbet, a leglármásabb párizsiakat, lengyel rabbik fiait, amerikai milliomosokat, német műkritikusokat, sugar néger ifjakat, a Moulin Rouge gyorsan barátokozó és mégis naiv táncosnőit. Mulatság után feltette fejére aranykarimájú dinnye-kalapját, rózsát tűzött gomblyukába és levitette vendégeit a Mére Catherine-be, ahol királyi bőkezűséggel traktálta őket. A lakoma után titokban kiállította a négy-számjegyű csekket, azután elvitte társaságát Marfa hercegnőhöz, aki egy bárt vezetett. És a reggeli órákig körüljárta hívei.

Az ember azt hinné, hogy Pascin, aki nek a világon a legnagyobb művész-sikerei voltak, a világ legboldogabb embere volt. Akik azonban közelről ismerték, tudták, hogy a háboru utáni kortársai között a legnyomorultabbak közé tartozott. Kivülről arannyal járta; arannyozott kalappal, arannyal az ujjain. De belül kétségbeesés szaggatta és maradosai olyanok lehettek, mint a zsidó proféták. Még semmihez sem hitt, nem hitt a barátságban, nem hitt a szerelemben. Ő, aki a legédesebb és legfinomabb táncosnőket hívta magához, akik soha egyedül nem lehetett találni műtermében, akinek palettáján a legillatosabb tavaszi színek pompáztak, hányszor mondomta:

— Nem hiszek a barátságban, nem hiszek a hűbeimben, gyűlölöm a kutyákat!

Volt egy asszony, akit szeretett, aki azonban nem viszonzotta szerelmét. Egy piktor barátjának a felesége volt. Száz-ezer szép párizsi nő szívesen követte volna, mert elbűvölő, módfelett szellemes férfi volt ez a Pascin, aki éveken át emésztette magát Lucyért. De nem hinném, hogy egyedül a szerelmi bánat vitte sirba a negyvenöt éves piktor. Kételey az emberiségben, meghasonlottsága, hogy nem tudja ideálját megvalósítani, ez maradta. Képei a leggyöngédebb művek, amit emberi kéz valaha létrehozott. Mint márciusi virágok, mint ébredő fiatal leányok pillantása, mint szellő játéka fiúk vállain. Egyszerűen odalehelte vonalokból álló költeményeit. Meztelen nőin áprilisi színek villogtak és eperillatot árasztottak. Szemeik messze esték felé álmodoztak. Ezek az alakok olyan embernek a művei, aki szeretett. Pascin úgy festett és rajzolt, ahogy lélegzett és ivott. És mégsem tudta teljesen átélni a maga örömeiben ezt az életet. A mosolyában volt valami keserű, valami barátságatlanul bágyadt villanás.

Talán azért, mert nem illett bele ebbe a korba. Bohémnek lenni történeti fogalom, aminek ma nincs már létjogosultsága. E racionális században csak

bizonyos elv vagy erkölcs tudja megmenteni a szenzibilis embert. Olyan ürügy alatt, hogy az ember inspirációt keres, nem szabad tartósan lumpolni. A célnélküli duslakodás az örömben nem más, mint üres habverés. Pascin öngyilkossága logikus. Könnyűnek találtatott a kor számára, mert parafa volt tenger hullámain. A tulsok szabadság ölte meg. Megszoktuk egyébként, hogy szabadság hiányában mennek

tönkre túlaradó egyéniségek: művészek és ifjak.

A nagy Mojakovszki is majdnem egy időben követett el öngyilkosságot. Egy-azon tavaszkor két művész, teremtésük zenitjén, elismerten, sőt nagy hírnévvel, anyagiakban is ellátva vetett véget életének. Mojakovszki, az orosz, a harcos, a szenvedő proletár-költő meghalt, mert nem volt elég szociális és erkölcsi szabadsága. Pascin független volt, de ha-

zátlan, sehová le nem ereszkedtek élete gyökerei, párizsi dombokon táncolt. Utazott, egyre újabb országokat, embereket, ideálokat keresett, sehol nem talált teljességet. Önmagát utálta meg. Érezte, hogy nem adatott kiteljesülnie. Finomnak lenni, táncolgatni, művészieskedni (a paradicsomi földeken ez minden idv összessége). Olyan dolog, ami ebben a kaotikus, kiabáló, köves Európában nem tudja a nagy lelkeket kielégíteni.

Még mindig tart a német kormányválság

Csak a jövő hét közepére várják a válság megoldását

Berlin, június 20. A részleges kormány válság tisztázása, amelyet Moldenhauer dr. birodalmi pénzügyminiszter visszavonulása idézett elő, tegnap egy lépéssel sem haladt előre. Urnapja miatt a birodalmi gyűlés nem tartott ülést és nem ülészek a birodalmi gyűlés bi-

zottságai sem s így sem a pártoknak, sem a kancellárnak nem volt alkalma megbeszéléseket folytatnia.

Politikai körökben a válság megoldását a szászországi választások lefolytatása utáni időpontra, a jövő hét közepére várják, amikor Brüning kancellár elutazik Hindenburg elnök vidéki birtokára s javaslatot tesz az elnöknek.

Holnap este a szövetségi államok miniszterelnökei tartanak konferenciát s az értekezlet fontosságához mérten Brüning kancellár is jelen lesz a tanácskozásokon.

Argetoianu nem aspirál a liberális párt elnöki székére

és inkább emlékiratait szeretné megírni. Mi történt Argetoianu audienciáján

Bucuresti—Bukarest, június 20. Argetoianunak tegnapi audienciájához különböző kommentárokat fűztek. Most kiderült, hogy nem a királynál volt kihallgatáson, hanem Miklós hercegnél e-

gy a másfélórás audienciához fűzött kombinációk esznek.

Argetoianu egyébként kijelentette az Adevarulnak, hogy alaptalan az a hír, hogy a liberális párt elnökségére aspi-

rál. Már öreg ember, 60 éves, aki inkább emlékiratait akarja megírni, mint az éles politikai harcokban aktív részt venni. Egyébként hosszabb időre külföldre utazik.

125.000 négyzetkilométer ismeretlen területet fedeztek fel a déli sarkon

Byrd expedíciója visszaérkezett Newyorkba

Newyork, június 20. Byrd délsarkai expedíciója tegnap megérkezett Newyorkba, ahol nagy tömeg óriási lelkesedéssel fogadta a visszatérőket. A fogadtatás külsőségeinek fénye emlékeztetett a német óceánrepülők és Lindbergh fogadtatására.

Byrd a sajtó képviselői előtt utjáról hosszabb nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy a mostani délsarkai uton 125 ezer négyzetkilométer eddig ismeretlen földterületet fedeztek fel és számos olyan földtani formációt találtak, amelyek kétségtelenné teszik, hogy a sarkvidé-

ken gazdag széntelepek vannak. Byrd újabb expedíció tervével hosszabb ideig nem kíván foglalkozni, mert a kutató expedíció 120 ezer dollár deficitet hozott s most arra törekszik, hogy az adósságot lefőrlessze s csak azután gondolkodjon újabb tervek megvalósítására.

Báltiben még mindig nem szüntek meg az antiszemita kilengések

Egy cári detektív áll a verekedők élén

Bucuresti—Bukarest, jun. 20. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az Adevarul jelentése szerint Báltiban tovább folytatódnak az antiszemita kilengések. Hiábavaló volt Landau kamarai interpellációja és Vajda belügyminiszternél tett látogatása. A belügyminisztérium minden megnyugtató közleményei ellenére is szisztematikusan folyik a zsidó járókelők elleni támadás, mely különösen a sétaterén ölt magára aggasztó formákat. Napirenden van az is, hogy az államásra érkező, vagy onnan tovább utazó zsidó utasokat véresre verik. Ujab-

ban az asszonyokat és gyermekeket sem kímélik az antiszemita agitátorok, akiknek élén egy Novicki nevű egyén áll. Ez a Novicki detektív volt a cári uralom alatt.

Az Adevarul szerint a verekedőkkel szemben — akik már az iskolákat sem kímélik meg —, a hatóságok büntös passzívítást tanúsítanak. A verekedések egyik aktív résztvevőjét in flagranti érve, letartóztatták, a nyomozó hatóságok azonban rövidesen szabadlábra helyezték. Reméljük — írja az Adevarul,

— hogy Junian igazságügyminiszter közelebről foglalkozni fog ezzel az esettel. A lap ezután megállapítja, hogy a bálti prefektus tévesen informálja a töréntekről a belügyminisztériumot.

— Itt az ideje — végzi cikkét az Adevarul, — hogy ezen botrányoknak egyszer s mindenkorra véget vessenek. Románia vezető köreiben csak nemrég volt alkalmuk meggyőződni arról, hogy milyen katasztrófális következményeket vonnak maguk után az ilyen kilengések.

Meginterpellálták Macdonaldot Bethlen londoni látogatása miatt

Macdonald nem nyilatkozott a látogatás politikai háttéréről. Bethlen Párizsba utazott

London, június 20. Az alsóház tegnapi ülésén Mallon munkáspárti képviselő interpelláció keretében kérte a kormányt, hozza a törvényhozás tudomására azokat az okokat, amelyeknél fogva Bethlen magyar miniszterelnök a kormány vendége volt.

Macdonald az interpellációra rögtön választott. Kifejtette, hogy az angol kormánynak a múltban is voltak vendégei s ha ezek londoni tartózkodásának okai

felől a kormányt megkérdezték, az volt a gyakorlat, hogy az okok nyilvános ismertetését mindig megtagadták. A miniszterelnök hangoztatta, hogy ehhez a gyakorlathoz neki is ragaszkodnia kell s így az okokat nem ismerteti a parlamenttel.

Mallon újra felszólalt és leszögezni kívánta, hogy Bethlen magyar miniszterelnök látogatásának ezek szerint nem volt politikai jelentősége. Amikor a lá-

toztatást a felszólaló a trianoni szerződés sel akarta kapcsolatba hozni, a speaker megszakította és nem engedte a beszéd továbbfolytatását.

London, június 20. Bethlen magyar miniszterelnök tegnap délben 11 óra 15 perckor a párisi expressszel elutazott Londonból és délután 3 órakor Calaisból vonaton folytatta útját Párizs felé.

Bethlen Istvánné néhány napig még Angliában maradt.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVEK MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN

Anton Rosenzweig Claj
הרים אונר מליחים נראדהארלוונ
Héber könyvek
gyapju és selyemtalleszek
nagy erekedése. — Gyári árak!

A gazdasági krízis ellenére váltsa meg a sékelt

Cuza

Megválaszt

Bucuresti—Kelet tudósító délelőtti ülésén benyújtotta a szóló törvényjavaslatot. Roman a há és hidak helyreállítására. Pan Halippa nem állnak anyagi eszközök vényt a költségteín belül igye

Cracalia par csernovici pénz len, aki erőszak az adót és meg ket. Követeli D. R. Ioanite zetét teszi törvény hiánya beterjesztését, a ka fizetését és dikiót.

Pan Halippa nyozni fogja a Ioanitescu há laszt. Nichifor Crai Educatia Popo író elboacsotó személyi bosszú Vaida belügy ilyen dolgokkal és az írók egye a törvényhozás ben Rebreanu b vizsgálat fog ell

Ceausoglu kifó sesen bukaresti számos hivatali test huz. Vaida belügy hogy Camarases pessegekkel t összeharhatatlan több fizetés huzá Ceausoglu vá hogy Camarases szerét illusztrálja. Ezután folytat javaslat vitáját.

Ceausoglu szeri vezetett bizottságok segíteni az egész A körörsokok nem güket és szigoru hanyag orvosok el D. R. Ioanitesc bőző módosításoka folyik.

Bucuresti—Buka Uj Kelet tudósító délutáni ülésén Vajda, hogy a pá dijkából 300 lejt a ház alapjárta. Pop-Csiesó elnök a képviselők szava ként 1000 lej hozzá Mircea jótékonyas sulyos nehézségekk

Cuza deklarációt nevében, miután a kozása alkalmával hogy a keresztény nacionalizmust köv köles és kulturáli fog az elnemzetl megnyilvánuló tend a keresztény liga mus fogja megoldá lémaít. Az általa hi tény elvek egyrészt kultuszt hirdetik, elemek visszazoritá kereskedelemben ez szére nyujtandó ki nyekkel kell megh helyeztet kíván a teremteni.

A belügy Vaida belügyminis Cuza nem adhat a két a nemzeti par denesetre jó volna. zóket is megjelölte az általa hirdetett sítását képzeli. Serban dr. kijelen lektál alelnöki megv Pop-Csiesó elnök k den a Banca Nationa ellenőrzéséről szóló ja

Cuza professzor kormány-programot adott a kamarában

Megválasztották a kamara alelnökét. Egy többségi szenátor éles kritikája a kormány politikájáról

Bucuresti—Bukarest, június 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délelőtti ülésén Pan Halippa miniszter benyújtotta a marsall-rang létesítéséről szóló törvényjavaslatot.

Roman a háboruban tönkrement utak és hidak helyreállítását kéri. Pan Halippa kifejté, hogy egyelőre nem állnak rendelkezésre megfelelő anyagi eszközök e célra, de az uttörvényt a költségvetési lehetőségek keretein belül igyekeznek alkalmazni.

Hogy inkasszálják az adót Csernoviciban

Cracalia panaszt emel Demetrescu csernovicéi pénzügyi adminisztrátor ellen, aki erőszakos eszközökkel hajtja be az adót és meg is kintozza az adófizetőket. Követeli Demetrescu eltávolítását.

D. R. Ioanitescu a kisiparosok helyzetét teszi szóvá, rámutatva az ipartörvény hiányaira és kéri új törvény beterjesztését, amely biztosítja a munka fizetését és a professzionális jurisdikciót.

Pan Halippa igéri, hogy tanulmányozni fogja a kérdést. Ioanitescu három nap alatt kér választ.

Nichifor Crainie panaszolja, hogy az Educatia Poporului igazgatósága öt író elbocsátást állásából Rebreanu személyi bosszúja eredményeként.

Vaida belügyminiszter sajnálja, hogy ilyen dolgokkal töltik a kamara idejét és az írók egymással való vitakozását a törvényhozás elé tergetik. Amennyiben Rebreanu bűnösnek bizonyult, úgy vizsgálat fog ellene megindulni.

A sokoldalú Camarasescu

Ceausoglu kifogásolja, hogy Camarasescu bukaresti tartományi igazgató számos hivatali állásából számos fizetést húz.

Vaida belügyminiszter megjegyzi, hogy Camarasescu oly sokoldalú képességeivel rendelkezik, hogy nem összeférhetetlen több állás viselése és több fizetés húzása.

Ceausoglu válaszában megjegyzi, hogy Camarasescu a hámozások rendszerét illusztrálja. Ezután folytatták az egészségügyi javaslat vitáját.

Ceausoglu szerint a javaslatban tervezett bizottságok nem fognak sokat segíteni az egészségügyi ellenőrzésen. A körorvosok nem teljesítik kötelességüket és szigorú büntetést kíván a hanyag orvosok ellen.

D. R. Ioanitescu és Pistiner különböző módosításokat javasolnak. A vita folyik.

Bucuresti—Bukarest, június 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésén Ionescu Botosani javasolja, hogy a parlament tagjai napidíjuktól 300 lejrt adjanak az Eminescu-ház alapjára.

Pop-Csiesó elnök indítványozza, hogy a képviselők szavazzanak meg fejenként 1000 lej hozzájárulást a Principele Mircea jótékonyági egyesületnek, amely súlyos nehézségekkel küzd.

Cuza programja

Cuza deklarációt olvas fel a LANC nevében, miután a kormány bemutatkozása alkalmával távol volt. Kijelenti, hogy a keresztény liga a legújszerűbb nacionalizmust követeli gazdasági, erkölcsi és kulturális téren és küzdeni fog az elnemzetlenítés mindinkább megnyilvánuló tendenciája ellen. Csak a keresztény liga hirdette nacionalizmus fogja megoldani az ország problémáit. Az általa hirdetett igaz keresztény elvek egyrészt a nagyobb vallási kultuszt hirdetik, másrészt az idegen elemek visszaszorítását. Az iparban és kereskedelemben ezt a román elem részére nyújtandó különböző kedvezményekkel kell meghonosítani. Monopolbelleget kíván a románság részére teremteni.

A belügyminiszter replikája

Vaida belügyminiszter kijelenti, hogy Cuza nem adhat a nemzeti érzésből letekintve a nemzeti parasztpártnak. Mindenesetre jó volna, ha Cuza az eszközöket is megjelölte volna, amelyekkel az általa hirdetett program megvalósítását képzei.

Serban dr. kijelenti, hogy nem reflektál alelnöki megválasztására. Pop-Csiesó elnök közli, hogy napirenden a Banca Nationala váltótárcájának ellenőrzéséről szóló javaslat szerepel.

Dan Romulus szocialista kifogásolja, hogy a javaslatot nem is osztották szíjjel, így nem lehet tárgyalni, ha előzőleg nem tanulmányozhatták a fontos javaslatokat.

Pop-Csiesó elnök kijelenti, hogy Dan-tul követelőző. Mindenki figyelemmel és tekintettel kell hogy legyen a helyzetre és közreműködni a fontos javaslatok elintézésénél. Dan vádja igaztalan és egyébként is a többségtől függ, akarja-e valamely javaslatot napirendre tűzni vagy sem?

Megválasztják az alelnököket

A kamara ezután vita nélkül megszavazza a javaslatot, valamint több apróbb törvényjavaslatot is, majd elfüggesztik az ülést.

Szünet után D. R. Ioanitescu kéri, ejtsék meg az alelnökök választását. Isopescu Greul bukovinai képviselő kijelenti, hogy nem kéri alelnökké megválasztását.

Ezután a kamara alelnökké választja Capătineanut 94, Ponceanut 79, Hatiegan Emilt 79 és Toncescut 78 szavazattal.

Pop-Csiesó elnök átadja az elnöklést Capătineanunak, aki társai nevében is megköszöni a bizalmat.

Ezután folytatták az egészségügyi javaslat vitáját, amelyhez Mezincescu professzor, előadó szolalt fel.

Egy többségi szenátor éles bírálatja a kormányról

A szenátus ülésén Iacobovici java-

solja, hogy a szenátorok ajánlják fel egy napi díjukat az „Eminescu”-alpra. Vasiliu a mezőgazdasági krízisről beszél és a szövetkezetek központi bankjának tevékenységét szigorú bírálat tárgyává teszi.

Dori Popovici volt averescanus miniszter interpellál ezután a kormány általános politikáját illetően. Megállapítja, hogy a kormány politikájából hiányzik a koncepció és bukás felé viszi nemcsak magát, hanem az országot is. Főleg a mezőgazdaság krízisével foglalkozik, amellyel szemben a kormány teljesen tehetetlennek mutatkozik. A javak forgalmáról szóló törvény alkalmazhatatlannak bizonyult, az agrártörvények hibásak és rosszul alkalmazhatók. Az agrárválságon kívül a kamatterhek nyomorítják a népet és mindezekhez járulnak az óriási adók. A posta és vasút deficitet dolgoznak és növelik az ország terheit. A termelés az egész vonalon csökken. A kormány hibás abban is, hogy sok a tisztviselő, mert nem építi le a fölöslegeseket, viszont nyugdíjaztatott sok munkaerős és szakértő állami alkalmazottat és helyükbe gyakorlatlan egyéneket vettek fel.

Popovici Dorinak eközben éles szövegváltása támad Madgearu miniszterrel, aki szerint Popovici elfogult és állításai nem fedik a tényeket.

Kinek a szócsöve Popovici

Popovici Dori: Ismételt megállapítom, hogy a kormány és legfőként

Még mindig nem döntöttek a telefon-koncesszió fölött

Valószínűleg, hogy a Morgan-ház kapja meg a koncessziót

Bucuresti—Bukarest, június 20. A kormány gazdasági bizottsága — mint már közöltük — tegnap este behatóan foglalkozott a telefonkoncesszióval. Bár a

Herrickson konzorcium nagyobb kölcsönajánlattal kötötte össze a koncesszióra vonatkozó ajánlatát, valószínű, hogy a kormány a Morgan-csoport aján-

latát fogdja el, mert ennek a feltételei egyébként kedvezőbbek. A kérdéssel ismét a minisztertanács fog foglalkozni.

Egy bukaresti orvosprofesszor tragikus öngyilkossága

Aspirin helyett szórakozottságból higanypasztillát vett be és meghalt Besnea professzor

Bucuresti—Bukarest, június 20. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Dr. George Beznea orvosprofesszor, a bukaresti orvosi kar egyik kiváló tagja tragikus módon lelte halálát. Beznea professzor június 10-én erősen meghűlt. A profeszor, rendelő körutjáról hazatérve, fejfájásról panaszkodott és rendelőjébe ment, hogy néhány aspirint vegyen magához. Be-nyult szekrényébe és kivett abból egy tubust, anélkül, hogy a tubus tartalma-

ról előzőleg meggyőződött volna. A professzor lefeküdt és bevett egy pasztillát, amelytől néhány perc múlva rosszul lett. Irtozatos fájdalomokról panaszkodott, mire aggódo hozzátartozói orvost hívtak. Az orvosi vizsgálat azonnal megállapította, hogy a professzor megmérgezte magát, aszpirin helyett higanypasztillát vett be, amely vérmérgezést idézett elő.

Beznea professzort beszállították egy szanatóriumba és Bukarest legkiválóbb orvostudósai vették gondozásukba. Minden erőfeszítés azonban hiábavalónak bizonyult. Tegnap reggel öt órakor Beznea dr. irtozatos kínok között kiszenvedett. A professzor tragikus nála mély megdöbbenést keltett nemcsak kollégái között, hanem az egész bukaresti társadalomban.

Tíz tel-avivi motorbiciklista kék-fehér dresszben vonult fel Bukarest uccáin

(Bucuresti—Bukarest, június 20. Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosnak tegnap óta igen érdekes vendégei vannak. A tel-avivi Makkabi sportegyesület motorbiciklistái érkeztek világszerte körutjuk során Bukarestbe. A palesztinai makkabisták két héttel ezelőtt indultak el Tel-Avivból. Jeruzsálem és Beyruthon keresztül Konstantinápolyba mentek, ahol hajóra ültek. Nem érdektelen, hogy ugyanazzal a hajóval érkeztek meg Konstantinápolyba, amelyen Ileana hercegnő tért vissza az országra. Konstantinápoly motorbiciklistái tették meg Silistran, Turtucaian és Oltenicán keresztül az utat a fővárosba. Konstantinápoly kezdve az egyes városok Makkabi egyesületének egy-egy delegátusa csatlakozott az expedícióhoz, amelyet az oltenitai szösszén ze-

nével és virágokkal fogadtak a bukaresti sportegyesületek.

Délután félőtkor a tíz palesztinai motorbiciklista kék-fehér dresszben katonás rendben vonult fel a főváros uccáin, keresztül a Makkabi sporttelepére. Az egzotikus vendégeket végig az utvonalon mindenütt meleg ünneplésben részesítette a közönség. Este hat órakor a Kiseleff-szösszére vonultak fel a motorbiciklisták, majd a strandot látogatták meg. A zenekar mindenütt a Hatikvával fogadta a palesztinai kirándulókat, akik a Calea Victoriein keresztül tértek vissza a strandról szálláshelyeikre. A forgalmi rendőrök felsőbb utasítás alapján mindenütt kivételes figyelemben részesítették a motorbiciklistákat. Este kilenc órakor a cionista szövetség ünnepé-

lyes fogadtatást rendezett a vendégek tiszteletére, akiket a szervezet nevében dr. Nimerover főrabbi, dr. Mirasan köszöntöttek. A palesztinai makkabisták nevében Arasi és Freudmann köszönték meg a meleg fogadtatást. Csütörtök este tizenegy órakor a makkabisták elhagyták Bukarestet és Ploestben, majd Brassón keresztül Kolozsvárra utaznak. A palesztinai vendégek Halminál hagyják el Romániát, Antwerpenbe utaznak, ahol néhány hét múlva zajlik le a Makkabi sportegyesületek olimpiásza.

Triumph cipőkben állandóan a diva legutolsó kreációit kaphatja

Iság

burg elnök vidéki tesz az elnöknek. Etségi államok mi-ak konferenciát s rához mérten Brin en lesz a tanácsko-

ékére

60 éves, aki inkább megírni, mint az ban aktív részt szszabb időre kül-

rületet

aján

ek vannak. Byrd fel hosszabb ideig l, mert a kutató ár deficitet hozott , hogy az adóssá- azután gondol sítására.

meg

zságügyminiszter fog ezzel az eset-állapítja , hogy a informálja a tör szteriumot.

zianoni szerződés hozni, a speaker engedte a beszéd

ethlen magyar félben 11 óra 15 esszel elutazott órakor Calaisból Párizs felé.

ány napig még

NY KÖNYVME UJ KELET

weig Cluj
ספרים אינר
nyvek
ntalleszek
yári árak!

ak a román dele-
jelentik: Ujabb
int a román ke-
sak holnap indul
magyar kereske-
alására.

llió frankot nyert
jelentik: Jenny
y-nővérek egyiké-
nök nagy híres-
nap alatt 7 mill.
aton. A művész-
Le Touquet für-
után még néhány
t. Egy este meg-
résztvett bakka-
hány óra alatt
t össze és azután
t. Más nő megelé-
ggel, mert vesze-
enesét tulságosan
kissasszony azon-
nap 7 óra tájban
asorázi mentek,
szinót, ahol rábirt
y vele játszanak.
adón szerencséje
vel 4.960.000 frank
tett el. Az előző
tűt összneresége
ki.

s utlevelei. Mint is-
ly Eugen Nicolas
tt utlevéllel hagy-
eset korántsem áll-
emben. Fejedelmi
an vették igénybe
hamis utleveleket.
évbén Louis Phi-
Monsieur Lebrun
s utlevéllel mene-
s porosz herceg (a
szár) ugyanabban
nann postakocsis-
ágot. (Az „Olle
később rajtama-
hercegnek (III.
szarnak) „Badin-
megszöknie, a-
ült Ham várából,
egy a várbán dol-
ruháját és „utle-
térhat csupán be-
erint „dolgozott” s

indhalalig

lej

38 — lej)

8T könyvosztályában

— lej portó)

t-Ebing

könyve

a sexualis

kintettel

nem észérese

ának, pedagógusnak,

ezt a könyvet, de

lek is, aki be akar

ek megtevédt 620-

400 oldalas könyv

3. — lei (és portó)

T könyvosztályában

frontján...

R ZOLTÁN

rétt, igaz zsidó ér-

gyüjteménye.

Siralom a siralom fa-

adó, hogy szeressék,

si getio. Herzl Tiva-

Kisenev. Életek,

na minden numerus

gediája. Találkozásom

stb. stb.

lej (és portó)

T könyvosztályában

— *Cionista élet Szilágycséhén.* Az
amult vasárnap dr. Szónyi Géza Szi-
gyeseh zsidóságát látogatta meg a
Keren Hajjeszód érdekében. Délután
Kereskedelmi Csarnokban jól látó-
gott gyűlés előtt nagy érdeklődés
szepette fejtegette a galuth zsidósá-
ának és a palesztinai országépítés-
nek aktuális problémáit. A szilágy-
cséhi helyiesoportban, különösen a
Ceiro Mizrahi szervezetekben tömör-
ült ifjuság fejt ki figyelemre méltó
tevékenységet. A Ceiro Mizrahi ve-
tőnöje, Schreiber Ionka, a Ceire
Mizrahit Silberger Lajos vezetői. Meg-
említeni dr. Rosenfeld Salamon,
helyiesoport agilis elnökének tevé-
kenységét, aki újabban az ifjuság ré-
sére héber kurzust tart, amely már
időig is szép eredményeket mutathat
tel.

— *Avigdor Hameiry szombaton este*
Szalontán tart előadást. Szalonta zsidó
kosság és a nemzsidó intellektuek
megtették az előkészületeket az il-
sztris vendég méltó fogadtatására.
Szalontáról Váradra utazik Hameiry,
ahol vasárnap délelőtt 11 órakor tartja
meg előadását a városháza disztermé-
ben.

— *Bikszád gyógyfürdő!* Erdély Karls-
adja, a hurutosok Mekkája, nyitva ju-
nius 1-től. Ivó kura, inhalatorium. Hi-
ggyvízgyógyintézet. Szénsavas fürdők.
Állandó fürdőorvos. Gyógy- és zenedí-
nics. Napi pensio 240 lejtől. Ritualiis
vendéglő. Vasut, posta, távirda hely-
sen. A Bikszádi víz a legjobb égvényes
sonyhasós savanyuvíz. Borral, vagy
gyümölcszörppel kellemes üdítő ital.
Gyomorférgést azonnal megszüntet,
emésztést elősegít. Prospektust díjtalan-
ul küld a fürdőigazgatóság: Baia-
Bisad, jud. Sătmar.

— *Kilencven házat tett a földdel*
gyenlővé a volgamenti vihar. Párizs-
ból jelentik: A Havas Távirati Iroda
jelentése szerint a Volga melletti Sa-
mara környékén példátlanul heves vi-
har vonult végig. Az itéletidő kilenc-
ven házat földig lerombolt, kétszáz-
ötven házat súlyosan megrongált, rész-
ben lakhatatlanná tett. A vihar követ-
keztében két ember életét veszítette,
tizen életveszélyesen megsebesültek és
mintegy ezer család hajléktalanná
ált.

— *Vilmos excsászár és felesége su-
nos balesetből kerültek ki sértetlenül.*
Amsterdamból jelentik: Vilmos ex-
császár és felesége, Hermina, ma Lei-
den közelében vacsira szálltak, melyet
romtorhajó vitt előre. A vontatóhajón
ismertlen okból robbanás történt és
a legénység négy tagja súlyosan meg-
sebesült. Az excsászári párnak az ijedt
égen kívül más baja nem történt.

— *A német birodalmi bank felszá-
llékkal szállítja le újra a kamatlábat.*
Berlinből jelentik: A német birodalmi
bank főtanácsát holnap délelőtti
ülésre hívták össze. Beavatott pénz-
ügyi körökben elterjedt hírek szerint
a leszámítolási kamatláb újabb fél-
százalékos leszállításáról van szó.

— *Max Liebermann újra megvá-
lasztották a művészakadémia elnö-
kévé.* Berlinből jelentik: Max Lieber-
mann professzort, a porosz művészeti
akadémia újból elnökévé választotta.
Az akadémia alapszabályai szerint
ugyan kétszer egymásután egyazon
személy nem tarthatja meg az elnöki
tisztviséget, de Liebermann mellett az
akadémiai tagok egyhanguan döntöt-
tek úgy, hogy az alapszabályoknak ezt
a pontját meg kellett változtatni.

— *A Haggibbor-kupa döntő-mérkőzé-
se.* Ma délelőtt veszi kezdetét a Hag-
gibbor teniszszakosztálya által kiirt
ezüstserleg döntője. A kiírás feltételei
szerint a tavalyi védő a NAC az összes
benevezett egyetlekek felg ma és hol-
nap megmérkőzni és természetesen a
kolozsvári egyetlekeknek még egymás kö-
zött hátralevő meccsét is ez alkalommal
lebonnyolják. A mai program a követ-
kező: Délelőtt 7 órakor: NAC—Tennisz
Club. Délelőtt 9 órakor: NAC—Romá-
nia. Délelőtt 11 órakor: Haggibbor—Uni-
versitatea. Utóbbi verseny három mec-
set és pedig a Rosinne—Havcsery An-
ci, Rosenber—Serb és Metianu kap.—Ra-
dó találkozást, valamint a szombati nap
főeseménye a NAC—KAC mérkőzést
ma délután 5 órakor fogják megtartani.
A kolozsvári közönség rendkívüli ér-
deklődést mutat a verseny iránt, amely
a Calea Victoriei 147. sz. alatti Haggib-
bor-sporttelepen kerül elődöntésre.

— *Aki a szivét a jobboldalán hordja.*
Kedden délelőtt 9 órakor az újvidéki
munkásbiztosítópénztár röntgenolo-
gusa egy beteget mutatott be az orvosi
tanácsnak. A betegről minden kétséget
kizáróan megállapították, hogy a szive
nem a bal, hanem a jobboldalán van.
Egy kiszácsi fodrászmester Lomen
Jan nevű tizenhétéves segédét, aki egy
idő óta betegeskedett és a jelek szerint
tüdőbajos és beutalták az újvidéki
munkáspénztárhoz, hogy Röntgen-
vizsgálat után állapítsák meg a kórt.
A beteget elküldötték dr. Schönberger
József orvoshoz, a pénztár egyik rönt-
genologusához, aki a fiatalembert a
Röntgen-gép elé állította és ellátta
utasításokkal, hogy az apparátus mű-
ködése közben miként viselkedjék. Dr.
Schönberger a fiu kioktatása után el-
sőtétítette a termet, de rövidesen kény-
telen volt vizsgálatát megszakítani és
a beteget felszólítani, hogy az utasi-
táshoz híven szembe üljön vele, ne
pedig háttal. A fiu azt felelte, hogy
szigorúan az utasításhoz képest csele-

kedett és nem háttal, hanem szemben
ül. Az orvos ezt nem akarta elhinni,
hanem odalépett a Röntgen-gép elé
helyezett beteghez és a sötétben meg-
tapogatta, hogy ilymódon állapítsa
meg, vajjon nem-e ül mégis háttal,
mert a Röntgen-felvétel a beteg fiu
jobboldalán tüntette fel a szivét. Az
orvos megállapította, hogy a beteg
fiu tényleg arecal az orvos felé ül a
gép előtt és az orvos nyomban látta
azt is, hogy igen ritka anatómiai je-
lenséggel áll szemben, mert a tüdő-
betegként kezelt fiunak jobboldalán
volt a szive. Az orvos azonnal világos-
ságot gyújtott, hogy a fiut így is meg-
vizsgálja és ekkor kétségtelenül meg-
állapította, hogy a Röntgen-felvétel
mindenben helyes volt, mert a fiunak
tényleg a jobboldalán van a szive.
Dr. Schönberger a fiut a pénztár or-
vosi tanácsa elé állította, amely hosz-
szabb vizsgálatnak vetette alá a fiatal-
embert és ugyancsak megállapította,
hogy a fiu szive a jobboldalon van.

*Likvidál egy svájci petróleum társu-
lat.* Genfből jelentik: A napokban a
Sociétés Reunies des Petroles Fanto
genfi igazgatósága ülést tartott, ame-
lyen konstataáltak, hogy a tavalyi mér-
leggel szemben a viszonyok egyáltalán
nem változtak. A mérleg pedig, külö-
nösen a kurzus-rosszabbodások miatt je-
lentékeny veszteségek mutat fel, olya
nokat, amelyek fölöslegessé teszik az
üzem további fenntartását. Az igazga-
tóság elhatározta, hogy közgyűlést hív
egybe, amelynek tárgya a társulat lik-
vidálása lesz.

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt**
Cluj—Kolozsvár, Piața Unirii No 9
Fiókintézetei: Dej-Dés, Beclean-Betlen, Cehul-
silvaniei-Szilágycséh, Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah
Affiliált intézetek: a Nagyenyedi „Kisegítő”
Takarékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és en-
nek Uioara-Marosújvári fiókjintézete.
**Saját tőkéi
60 millió lei**
Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával.
Átutalások bel- és külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl.
Engedélyezett devizahely.

KÖZGAZDASÁG

A Banca Naționala 4.000 Nemzetközi Bank-részvényt jegyez le

Bucuresti—Bukarest, június 20. A
Banca Nationala tegnapi ülésén elhatá-
rozta, hogy lejegyzi a Nemzetközi Bank
részvényeinek Romániára eső részét. A
bank 4000 drb. részvényt jegyez 2500

svájci frank névértékben, ami 10 millió
svájci franknak, vagyis 320 millió lei-
nek felel meg. Az első részletet 81 és fél
millió lejt, a jövő héten már be is fi-
zezik a bazeli bank pénztárába.

Jugoszlávia ismét megnyitotta kapuit a romániai élőállat szállítmányok előtt

Bucuresti—Bukarest, június 20. (Az
Uj Kelet tudósítójától.) Több ízben be-
számoltunk arról, hogy az erdélyi élő-
állat-export súlyos nehézségekkel kény-
telen megküdeni, különösen azért, mert
újabban nemcsak az ausztriai, hanem
az olaszországi állatkivitel elé is ne-
hézségek gördülnek. Bár az Olaszor-
szággal kötött kereskedelmi egyezmény
biztosítja a romániai állatkivitel szá-
mára az olasz felvevő piacot, a kon-
vencióból származó előnyöket nem lehet
kihasználni, mert Jugoszlávia és Ma-
gyarország nehézségeket támasztanak
a romániai állatok kivitelére.

— *A kormánybiztos likvidálja a Banca
Nationala váltótárcáját.* Bukarestből
jelentik: A kamara pénzügyi bizottsága
elhatározta, hogy javasolni fogja a pénz
ügyminiszternek, hogy a Banca Natio-
nala dubiózus váltótárcájának rendezé-
sére kormánybiztot küldjenek ki.
— *A gazdasági bizottság ülése.* Bukarest
ből jelentik: A kormány gazdasági bi-
zottsága tegnapi tartotta első ülését,
amelyen valamennyi szakminiszter és ál-
lamtitkár résztvett. Az ülésen beható
eszmecsere folytattak az általános pénz
ügyi és gazdasági helyzetéről, majd
egyes kiviteli illetékek leszállításáról és
a telefonkoncesszióról tanácskoztak. Vég
leges határozathozatal nem történt.
— *Uzemcsökentések az amerikai tex-
tiliparban.* Newyorkból jelentik: A
gyapotipar helyzete két év óta állan-
dóan gyöngül. Eggyedül a női szövetek
gyártásába mutatkozott nagyobb ki-
nálát, ami arra ösztökölte a textilgyá-
rosokat, hogy egyéb termelésüket se
csökentessék. Néhány hónappal ezelőtt
azonban már annyira felhalmozódtak
a készletek, hogy a gyárak indítva
éreztek maguka üzemi redukcziók be-
vezetésére. Tekintett arra, hogy a mű-
selyem árúknak még mindig jó pia-
cuk van az Egyesült Államokban, a
gyapotáru gyárak minden valószínű-
ség szerint át fognak térni a műselyem
előállítására. Fallriverben (Massachu-
sets állam) a textilgyárak a jövő hét-
től kezdve jelentékenyen csökkenteni
fogják üzemüket. Az american Prin-
ting Compani gyapotgyártó üze-
mei, ugyszintén más társulat textiltélepe
egy időre be fogja szüntetni teljesen
üzemét.

— *Uzemcsökentések az amerikai tex-
tiliparban.* Newyorkból jelentik: A
gyapotipar helyzete két év óta állan-
dóan gyöngül. Eggyedül a női szövetek
gyártásába mutatkozott nagyobb ki-
nálát, ami arra ösztökölte a textilgyá-
rosokat, hogy egyéb termelésüket se
csökentessék. Néhány hónappal ezelőtt
azonban már annyira felhalmozódtak
a készletek, hogy a gyárak indítva
éreztek maguka üzemi redukcziók be-
vezetésére. Tekintett arra, hogy a mű-
selyem árúknak még mindig jó pia-
cuk van az Egyesült Államokban, a
gyapotáru gyárak minden valószínű-
ség szerint át fognak térni a műselyem
előállítására. Fallriverben (Massachu-
sets állam) a textilgyárak a jövő hét-
től kezdve jelentékenyen csökkenteni
fogják üzemüket. Az american Prin-
ting Compani gyapotgyártó üze-
mei, ugyszintén más társulat textiltélepe
egy időre be fogja szüntetni teljesen
üzemét.

Uj könyvek érdekes olvasmányok!!

- Lagerlöf: ANNA SVÄRD Az észak nagy írónője Anna Svärd életét, vi-
szontag-ágokban is alhatatos szer-
elmét mondja el a maga mesélő
nyelvén, a maga csodálatos mesevi-
lágába helyezve a vonzó alakok egész
sorát. Ára Lei 187
- Sinclair Lewis: A FŐ-UTCA (The
Main-Street) Sinclair Lewis monu-
mentális regénye a mai amerikai élet
mozgató erői mögé, annak kulissza-
titkaiba enged bepillantást. A két
kötet ára Ára Lei 306
- Sherwood Anderson: SÖTÉT
NEVETÉS (Dark Laughter)
Az új amerikai irodalom legoriginá-
lisabb tehetsége, egy költői lelkelű
férfi mozgalmas élettörténete kapcsán
elvezet az amerikai írók és újságírók
világába, onnan a munkásság küz-
delmes életébe, feltárja az ottani élet
fény és árnyoldalait. Ára Lei 187
- Galsworthy: MINDENEN TUL
(Beyond). Galsworthy a modern
társadalomnak legelősebb szemű raj-
zolója. Ez a regénye nagyszerű lírai
vallomás a szerelem mindenható, min-
denentuli ereje mellett. A minden
erőt lektűző, tiszta szenvedélyek
könyve ez a könyv. Ára Lei 204
- Rudyard Kipling: HÁROM KA-
TONA. Az angol hódítóknak a India
benszülöttjeinek összefonódó, de ősz-
szesimulni nem tudó életét tárja
elénk ez a mesteri elbeszélés-ciklus
Ára Lei 187
- MARION DELORME VALLOMÁ-
SAI, amelynél érdekesebb és regé-
nyesebb olvasnivaló kevés akad. A
XVII. század nagy kurtizánjának lep-
lezetlen életbeszámolójában a szerelmi
és politikai kalandok egész sora vonul
el előttünk, XIII. Lajos udvarának
minden jelentősebb alakja. Ára Lei 221
- Károly Sándor: ÉN VAGYOK AZ
UT, A HAZUGSÁG. A kiváló író-
nak új, nagy regénye. Gyilkos sza-
tira, ragyogó humor, éles kritika.
Ára Lei 200
- Csathó Kálmán: MATYIKA SZI-
NÉSZNŐ SZERETNE LENNI.
Az erdélyi színházak nagyszerű mű-
sordarabja. Ára Lei 109
- Pierre Loti: YVES TESTVÉREM
Lebilincselő tengerész-történetek. Úta-
zások keretében megható szerelmi ör-
tánet. Ára Lei 129
- Ludwig Wolf: KETTEN AZ ÉG
ALATT. Ára Lei 136
- Cushman: AZ UJ SZEGÉNYEK.
Ára Lei 153

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

Hírek a zsidó világból

Ujabb tiltakozások a bevándorlás felfüggesztése ellen

A Jewish Board of Deputies, mint a Zs. T. Ü. jelenti, egyik legutóbbi ülésében Passfield gyarmatügyi miniszternek e testülethez intézett levele kapcsán foglalkozott a chalucbevándorlás felfüggesztésével. Passfield az angol zsidóság ezen képviselőjéhez intézett levelében magyarázni igyekszik az angol kormány eljárását, amely nem jelenti a certifikátok megsemmisítését, csupán azok érvényének felfüggesztését. Passfield levele szerint a kormány még nem is hozott végleges határozatot az ez év április-szeptemberi bevándorlási kvóta ügyében.

A Board of Deputies elnöke, d'Avigdor Goldsmid javaslatára egy határozatot fogadott el, amelyben erősen követeli, hogy az angol kormány változtassa meg Palesztinával szemben követett politikáját, mert mostani eljárása megrendíti a külföld bizalmát a brit kormányban. A bevándorlás tilalom azonnali visszavonása Anglia tekintélyének érdekében elodázhatatlan. A Board of Deputies felszólítja még az angol kormányt, hogy ígéreteit tartsa be és ragaszkodjék a mandátumhoz.

Az angol „Palestine Comité” állást foglal dr. Shiels genfi nyilatkozatai ellen

A háború alatt Herbert Sidebotham elnöklte alatt megalakult Palestine Comité egy hosszabb nyilatkozatot tesz közzé, amelyben foglalkozik dr. Shielsnek a mandátum-bizottság előtt tett nyilatkozataival. A Palestine Comité erős kritikának veti alá az ott elhangzott kijelentéseket és élesen fámadjá dr. Shielsnek mandátumot interpretáló nyilatkozatait. Figyelmezteti az angol kormányt, hogy a mandátum nem a zsidó otthon megteremtésére, mint azt Shiels Genfben mondotta, hanem a zsidó nemzeti otthon létesítésének előmozdítására kötelezi Nagy-Britanniát. Nagy különbség van nemzeti otthon és otthon között és amikor az előbbi megjelölést vették a mandátum szövegébe, akkor bizonyára ezzel valamit ki is akartak fejteni. Az a politika, amelyet az angol kormány újabb követ. teljesen elhibázott, mert az arabok nemcsak a mandátum végrehajtásának, hanem magának a mandátumnak is ellene szegülnek. Az eredménye Anglia mostani politikájának csak az lehet, hogy a világ zsidóságának közvéleménye Anglia ellen fog fordulni. A nyilatkozat azzal végződik, hogy bár helyes Shielsnek azon állítása, amely szerint Palesztina nemzsidó lakosságának is éreznie kell, hogy a mandátarius hatalom szívén viseli az ő sorsát is, azonban nem kevésbé fontos, hogy a világ zsidóságának is meg legyen ez az érzése.

A Jewish Agency adminisztratív komitéjének ülése

A Zs. T. Ü. newyorki jelentése szerint Felix M. Warburg, az adminisztratív komité elnöke, a testület tagjait augusztus hó 29-re Berlinbe gyűlésre hívta össze.

Simpson a Jordán- és Émek-völgyi kolóniákon

John Hope Simpson, dr. Ruppin és Wilkansky zsidó gazdasági szakértők kíséretében meglátogatta az Émek-völgyi és Jordán-menti zsidó kolóniákat, amelyekben több napig tartózkodott. Simpson különösen a zsidó munkásintézmények érdekelték erősen és a tapasztaltak látszólag erős benyomást gyakoroltak rá. Simpson a zsidó kolóniák meglátogatása után az arabok gazdasági életét tanulmányozza.

(dr. sz. g.)

bebizonyíthatólag a vezető világmárka. Minőségileg feltétlenül megbízható és utánozhatatlan. Ügyeljen az „OLLA” névre.

Színház—Művészet

A Magyar Színház irodájának közleményei:

A BUDAPESTI ROYAL-ORFEUM ma este kezdi meg háromnapos vendégjátékát

Már megérkezett a budapesti Royal-Orfeum népes nagy társulata. Ma egész délelőtt próbát tartanak s este 9 órakor megkezdik háromnapos vendégjátékukat.

Izgalmas várakozás és felfokozott kíváncsiság előzi meg a Zerkovitz Béla személyes vezetésével ideérkezett kitünő európai nivóju társulat előadásait. Azok a frenetikus sikerek, amiket ez a társulat, ez a nagyszerű együttes eddig Temesváron és Nagyváradon aratott, jogossá teszi a legvérmesebb várakozásokat is, bizonyos, hogy nem fogunk bennük csalódni.

A Royal-Orfeum előadási sorrendje ez:

Első műsor: szombaton este 9 órakor és vasárnap fél hét órakor.

Második műsor: Vasárnap este 9 és hétfőn este 9 órakor bucsuelőadás. Helyárok: a rendes színházi helyárok.

MEDGYASZAY VILMA Kolozsváron

A leghíresebb magyar dívoz, akinek Berlin, Bécs és Budapest közönsége egyforma lelkesedéssel tapsol, Kolozsvárra érkezik és két napon át vendége lesz a Magyar Színháznak. Kedden és szerdán lép fel Medgyaszay Vilma s mind a két estén más-más műsor keretében fogjuk őt esodálhatni, olyan műsor keretében, amelyet Kolozsváron még nem ismernek. A kíséretet Bródy Miklós dr. vállalta el. Emeli az est fényét, hogy azokon Karácsonyi Ili előadó- és énekművészetét is élvezni fogja a közönség. A helyek árai rendezek. Vasárnap reggel 9 órától válthatók a jegyek a Medgyaszay-estekre.

Ma és holnap, utoljára a SANKINGI FOGOLY

Előadások ma, szombaton csak 3, 5 és 7 órakor, holnap, vasárnap csak 3 és 5-kor William Hainess és Anita Page a hősei a „Sankingi fogoly” című hatalmas, nagyszerű kínai drámai történetnek, amely ma és holnap látható már csak a Magyar Színházban. A műsört egy kacagtató amerikai burleszk, valamint egy ragyogó hangos, zenés, énekes, színes operette-revü egészíti ki. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy miután az esti órákban a Zerkovitz Béla budapesti Royal-Orfeum vendégszerepel a színházban, a briliáns moziműsor ma, szombaton csak 3 előadásban (3, 5 és 7), holnap, vasárnap csak két előadásban (3 és 5 órakor) látható. Helyárok: 20 és 10 lej.

PAT ÉS PATACHON-MATINÉ a Magyar Színházban

Holnap délelőtt 11 órakor Pat és Patachon mint vadászok című falrengetően kacagtató bohózatot vetítik a Magyar Színházban. Helyárok 15 és 10 lej.

Még nem biztos, hogy látható-e Kolozsváron a HADZSI MURAT

Futótüzként terjedt el a híre annak, hogy a világ legtekélyesebb hangosfilm óriása, amelyet a „Hangos filmek fejedelme” címmel emlegetnek mindenütt, a jövő héten látható lesz Kolozsváron. A „Hadzsi Murat” Iván Mosjoukinnal a főszerepben, a legnagyobb filmsiker az egész világon s így érthető volt az a nagy érdeklődés, amit a kolozsvári bemutató híre kiváltott. Most váratlanul nehézségek gördültek a „Hadzsi Murat” bemutató elé. Ezt a filmet t. i. az egész világon többszörösen felemelt helyárrakkal szökták játszani. Olyan minden eddigi mértéket felülmúló anyagi áldozattal járt t.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.

Cluj (Kolozsvár), Piata Unirii (volt Mátyás király tér) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza! Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej, Diciosanmartin, Alba-Julia, Targul-Mures, Oradea és Timisoara. (Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár)

Saját tőkél 143 millió lei

Affiliál. intézetei: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. urda (Torda), Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Aiud (Nagyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Odorheiu (Sz. elyudvarhely) és Cristur (Sz.-Keresztur, Szászregényvidki Takarékpénztár r.-t. Reghin (Szászregén), Népbank r.-t. Huedi (B.-hunyad.) Szamosujvár Hitelbank R.-t. Gherla (Ezamosujvár).

Minden bankügylet legelőnyösebben végez. Áruaktárai a vasut mellett.

i. a film előállítása, hogy a filmkölesönzők csak úgy találják meg a számításukat, ha az egyes moziszínházak a rendes helyáratok legalább háromszorosára emelik. Így például Bukarestben, ahol most a harmadik hónapja vetítik egyfolytában a „Hadzsi Murat”-ot, 160 lej egy jegy ára s a legolcsóbb jegy is 80 lej. Természetesen a film tulajdonosai megfelelő helyáremelést követelnek a Magyar Színházról is. A Magyar Magyar Színház azonban, amely páratlanul olcsó helyárraival a közönség tizezreit nyerte meg, nem akarja hűség közönségét elkedvetleníteni s erősen ellenállott annak a követelésnek, hogy itt is háromszorosára kelljen emelni a helyáratokat. Ebből parázs vita származott. A Magyar Színház felajánlotta, hogy a rendes 20 és 10 lejes helyáratok kivételesen 30, 20 és 10 lejre emeli a „Hadzsi Murat” előadásai alkalmával, de ezzel a filmvállalat nincs megelégedve. A vita ma fog eldőlni s holnap már közölni fogjuk azt is, hogy színterülhet-e a jövő héten a „Hadzsi Murat” s ha igen, milyen helyáratok mellett s mely napokon.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szombaton csak 3, 5 és 7 órakor: I. A sankingi fogoly. (Kínai kalandortörténet, a főszerepben William Hainess és Anita Page). II. Metró filmrevü. (Hangos, zenés, énekes és táncos színes operette-revü). III. Burleszk kíséző. Helyárok 20 és 10 lej.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: Pat és Patachon, mint vadászok. Helyárok 15 és 10 lej.

Vasárnap 3 és 5 órakor: I. Sankingi fogoly. (Kínai kalandortörténet 10 felvonásban, a főszerepben: William Hainess és Anita Page. II. Metró filmrevü. (Hangos, zenés, énekes, táncos, színes filmoperette-revü). III. Burleszk kíséző.

Vasárnap délután fél 7 órakor: Zerkovitz Béla személyes vezetésével a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának vendégjátéka. A szombat esti teljes műsor megismétlése. (Rendes színházi helyárok. Sorozatszám 319.)

Vasárnap este 9 órakor: Zerkovitz Béla személyes vezetésével a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának vendégjátéka. Uj, egészen más műsor! (Rendes színházi helyárok. Sorozatszám 320.)

Hétfőn este 9 órakor: Zerkovitz Béla személyes vezetésével a budapesti Royal-Orfeum teljes társulatának bucsu-vendégjátéka. A vasárnap esti második műsor! (Rendes esti színházi helyárok. Sorozatszám 321.)

A Zerkovitz Béla vezetésével a vendégszereplő budapesti Royal-Orfeum előadásaihoz a jegyeket rendes színházi helyáratok mellett már árusítja a színház elővételi jegypénztára.

RADIO MUSOR

Idő: Középeurópai Szombat, június 21.

Bukarest. 17: Zenekar. 18 Felolvasás, 18.15: Beszélőújság. 18.30: Zenekar. 19.40: Rádiógyetem. 20. Hegedűjáték. 20.30: Felolvasás. 20.45 Leoncavallo: Bajazok c. operája.

Budapest. 9.15: A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangv. Dvórák: Piros-fehér-zöld — induló. Zieherer: Parfüm — keringő. Weber: Oboron — nyitány. Ponchielli: Gioconda ábránd. Sándor: Részletek a „Halvány sárga rózsá” c. operettből. Kéler: Kárpáti visszhangok csárdás. Rubach: Zenész táviratok — egyveleg. 9.30 Hírek.

12: Déli harangszó az Egyetem templomból, időjárásjelentés. 12.05: A rádió házi quartettjének hangversenye. Kéler Béla: Magyar vigjáték nyitány. Eisemann: Részletek az „Alvinci huzsárok” c. operettből. Hubay: Pusztai képek. Kiszlei: Fehér orchideák — tangó. Kalmár: Törbor: A hold — keringő. Jakab Terka: Kinevet-e még — slow-fox. 12.25: Hírek.

1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek.

4: Boromissza Tibor: A piktor a Hortobágyon. Felolvassa Koncz Sándor dr.

4.45: Ponos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5: Kisfaludy Társaság irodalmi délutánya.

6: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a városligeti Iparcsarnok előtti zenepavillonból. Közreműködik Orsz. Julia, a Városi Színház operabéke-nője. Csajkovszky: Szláv induló Euryanthe-nyitány. Massenet: Szenese pittoresques. Mozart: Figaro házassága. Svendsen: Norvég művészkarneval. Beethoven: III. Leonoranyitány.

7.25: A „Gudimel” énekhar hangversenye. 8.15: Lóversenyeredmények. 8.15: Rádiójáték előadása „1925” és „1927” címmel. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek, majd cigányzene.

Bécs. 20.15: Müller Adolf: Az udvaribolond c. vigerája.

Berlin. 0.30: Éjjeli hangv.

Breslau. 22.35: Táncezene.

Frankfurt. 22.50: Táncezene.

Stuttgart. 22.30: Gramofon-táncezene.

Varsó. 19.30: Gramofon. 20.15: Népszerű hang.

Kattovicz. 20.15: Népszerű hangverseny. 22.25: Hangverseny.

Poznan. 19.25: Hangverseny. 20.30: Varsó.

Milno. 21.15: Kamarazene 23.30: Könyvü zene.

Róma. 21.02: Vegyes hangv. Gramofon táncezene.

Prága. 23: Kávészai zene.

Brünn. 19.30. A brünni leadó 60 éves évfordulójának ünnepei.

Apróhirdetések

UTAZÓK! Berkovicsné vendéglője megnagyobbítva **Oradea, str. Nicolai Iorga 19.** Zöldfa-utca. Mérsékelt árak. Kitünő házikonyha.

KI LEVELEZNE komoly szándékkal intelligens, 26 éves fiatal emberrel. Teljes című leveleket „benézés” lehetőséggel „jeigére a kiadó továbbít.”

ÉRTESETÉS! Elvállalom kézimunkáknak montinozását, régi kerekek aranyozását és javítását. Et-ténként állandó kiállítás. Somlyai aranyozó Str. Juhlu Maniu.

NEGY fiatal ember kibérelne egy 80-120 holdas birtokot. Ajánlatokat „3 évre” jelgére a kiadóba kérnek.

SUCHE „Pedagogist” zu meinem 8 Jährigen Knaben, Nebst in judischen u. in Profanen Gegenstände untermicht wird auch praktische systematisch. jüdische erziehungsmethode erwünscht. Reflektanten wenden sich gefälligst an Ganz Lajos Zimbró Post Gura-hont J. Arad.

INTELLIGENS NÓ ajánlkozik hávezetőnőnek zsidó családdhoz vagy magános urhoz. Érdeklődni Kiss-utca 22 sz. emelet.

Tulna/mozott raktárakat letét üzematkötözés miatt gyári ár n alul ki-árusítja

Hecht Kalapüzem Cluj, Cal-a Regele Ferdinand 30. sz., a Nagy vashid mellett.

TELJESEN különbejáratu, szép, egységes uccai szoba fűdőszoza és szonpanhasználatlaltal 15-re, esetleg július elsejére kiadó. Str. Gen. Berzelhot (Ötvös-uoal) 25 sz.

SCHWARTZ JÓ-NACNE orth. köcs VEGETÁRIUS TERME és tejcsarnok Reg. Ferdinand (Wes-selényi-utca) 10. sz. alatt megnyit. Ugyarott naponta friss tebbén bivalyvej, ugyis-tén naponta frissen készített tejszín, tejföl, vaj és túró kapható. Cscesemőknök és te-tegeknek állandóan egy-tehéntől fejt tej is kapható házhöz szállítva is.

Nagy ládák eladó. Cím a kiadóban.

XIII ÉVF. Cluj—Kolozsvár június 22. 5690 ÉV -

Az Uj Kelet az es bánati zsi napi Cikkeink után forrás megjelölés Kéziratokat nem és megörzöskre

Azok, akik a mától és az alkotés és kimeneteli politikai élet feszül és a demokratikus szolidaritást vártá szelgetések során zott optimizmussal zetet. Valami ism belpolitikai életbe trónralépésével já-váltó nyugalom a lagos csupán. Az mechanizmusa egy bátlanul működik. sának gyepelőjét a képviselő kormány király a külföld tett ünnepléses h az alkotmány beti megfelelően kíván ni — és nem korm valami ismét forr Nehezen lehetne de vállalkozás volna annak a forrásnak lületes szemlő nyugtalanseg tápl. a levegőben lóg ez ökörnyalhoz hason nyári napokon alig jóslatu vihar elő enyhe fuvallata.

Látszólag minde rendben van. Az u hatalmas csapat m ra és megbontott szikkasztalard egysé aléltan keresik a k dosó herceg haza helyzetből. A párt sebb káosz uralkod egy Bratianu ellen a pártvezérséget V pártjának megszer lalva, az utóbbi kisérleteket tesz, h és elveinek feladása történelmi liberális tól. Hosszu időbe Bratianu között a tatott harc előd e az a nap, amikor a kormányképes fey litikai élet poron Az a veresánusok? rend kétségkívül tábornok presztizs lehetőségeit. A nagy része azonban néppártnak az elm és a legutóbbi vál-tottak, hogy ennek gekkel való képes málisak.

Teljes joggal mo a többségi képvisel ma a nemzeti pá Románia belpolitik len nagy és kom Nemesak egy h többségre támaszk rászpartti kormát maga mögött tud tól. Ugy többségnek tizennyole hónapi hibái és hiányossá rült — különösen hatása alatt — me szahodítani. A azonban a jelek sz a maga számára delmei és erőfeszí monopolisztikus tékben kihasználn ója közötti szemé lógiai jelleget ma ismét kiéleződtek. sorban a szüksége tudható be az. Parasztpárt kormát